MLS

L-EVANĠELJU
Ta'
SIDNA ĠESÙ KRISTU
Skond
SAN ĠWANN

Traduzzjoni ġdida bil-Malti
1970

TRINITARIAN BIBLE SOCIETY
217 Kingston Road, London, SW19 3NN, England

L-EVANĠELJU TA' SAN ĠWANN

1 Fil-bidu kienet il-Kelma, u l-Kelma kienet ma' Alla,
u l-Kelma kienet Alla. 2 Din kienet fil-bidu ma' Alla.
3 Kollox sar biha; u xejn ma sar mingħajrha milli sar.
4 Fiha kienet il-ħajja; u l-ħajja kienet id-dawl tal-bnedmin.
5 U d-dawl jiddi fid-dlamijiet; u d-dlamijiet ma fehmuhx.
6 Kien hemm bniedem mibgħut minn Alla, li kien jismu
Ġwanni. 7 Dan ġie bħala xiehed, biex jixhed għad-Dawl,
biex il-bnedmin kollha jemmnu bih. 8 Hu ma kienx dak
id-Dawl, iżda nbagħat biex jixhed għal dak id-Dawl.
9 Dak kien id-Dawl tassew, li jdawwal lil kull bniedem li
jiġi fid-dinja. 10 Kien fid-dinja, u d-dinja saret bih; u
d-dinja ma għarfitux. 11 Ġie fi ħwejġu, u niesu ma
laqgħuhx. 12 Iżda lil dawk kollha li laqgħuh, tahom is-
setgħa li jsiru wlied Alla; lil dawk li jemmnu f'ismu: 13 Li
twieldu, mhux mid-demm, u lanqas mir-rieda tal-ġisem, u
lanqas mir-rieda tal-bniedem, iżda minn Alla.
14 U l-Kelma saret ġisem, u għammret fostna, (u aħna
rajna l-glorja tagħha, glorja bħal ta' l-Iben waħdieni tal-
Missier,) mimlija grazzja u verità.
15 Ġwanni xehedlu, u għajjat, billi qal: Kien dan li
għidt għalih: Dak li ġej warajja sar qabli: għax kien qabli.
16 U mill-milja tiegħu lkoll ħadna, u grazzja fuq grazzja.
17 Għax il-liġi kienet mogħtija b'Mosè: iżda l-grazzja u
l-verità ġew b'Ġesù Kristu. 18 Ħadd qatt ma ra 'l Alla
f'xi żmien; l-Iben waħdieni, li hu fi ħdan il-Missier, hu
għarrfu.
19 U din hi x-xhieda ta' Ġwanni, meta l-Lhud bagħtu
minn Ġerusalem xi qassisin u xi Leviti biex jistaqsuh: Int min
int? 20 U hu stqarr, u ma ċaħadx; iżda stqarr: Jien
miniex il-Kristu. 21 U staqsewh: X'int mela? Int Elija?
U qal: Miniex. Int dak il-profeta? U wieġeb: Le. 22
Imbagħad qalulu: Min int? biex nistgħu nagħtu tweġiba
lil dawk li bagħtuna: Xi tgħid għalik innifsek?

23 Qal: Jiena l-leħen ta' wieħed igħajjat fid-deżert:
Agħmlu dritta t-triq tal-Mulej, bħal ma qal Isaija l-profeta.
24 U l-mibgħutin kienu mill-Fariżej. 25 U staqsewh, u
qalulu: Għaliex mela tgħammed, jekk mintix la l-Kristu, u
la Elija, u lanqas dak il-profeta?
26 Ġwanni weġibhom, billi qal: Jiena ngħammed bl-ilma:
iżda fostkom hemm wieħed, li inthom ma tafuhx; 27 Dan
hu dak, li jiġi warajja, li sar qabli, u li jien ma jixraqlix
inħollu l-qafla tal-qorq tiegħu.
28 Dawn il-ħwejjeġ ġraw f'Bethabara n-naħa l-oħra tal-
Ġurdan, fejn kien igħammed Ġwanni.
29 L-għada Ġwanni ra 'l Ġesù ġej lejh, u qal: Ara l-Ħaruf
t'Alla, li jneħħi d-dnub tad-dinja. 30 Dan hu dak li fuqu
għidt: Warajja ġej raġel, li sar qabli: għax kien qabli.
31 U jien ma kontx nafu: iżda biex ikun imgħarraf 'il Iżrael,
jien mela ġejt ngħammed bl-ilma.
32 U Ġwanni xehed, billi qal: Jien rajt l-Ispirtu nieżel
mis-sema bħal ħamiema, u qagħad fuqu. 33 U jien ma
kontx nafu: iżda dak li bagħatni ngħammed bl-ilma, qalli:
Fuq min tara nieżel l-Ispirtu, u jibqa' fuqu, dak hu li
jgħammed bl-Ispirtu s-Santu. 34 U rajt, u xhidt li dan hu
l-Iben t'Alla.
35 U l-għada raġa' kien hemm wieqaf Ġwanni, u tnejn
mid-dixxipli tiegħu; 36 U kif ħares lejn Ġesù hu u miexi,
qal: Ara l-Ħaruf t'Alla! 37 U ż-żewġ dixxipli semgħuh
jitkellem, u marru wara Ġesù. 38 Imbagħad dar Ġesù,
u rahom ġejjin warajh, u qalilhom: X'qegħdin tfittxu?
Qalulu: Rabbi (li tfisser, Mgħallem) fejn toqgħod? 39
Qalilhom: Ejjew u araw. Ġew u raw fejn kien joqgħod, u
dak in-nhar qagħdu miegħu: għax kienet madwar l-għaxar
siegħa.
40 Wieħed mit-tnejn li semgħu l-Ġwanni jitkellem, u mar
warajh, kien Indri, ħu Xmun Pietru. 41 Sab dan l-ewwel
lil ħuh Xmun, u qallu: Sibna l-Messija, li jfisser Kristu.
42 U ħadu għand Ġesù. U meta Ġesù ħares lejh, qal:

Int Xmun bin Ġwanni: int tissejjah Kefa, li jfisser Pietru.
43 L-għada ried jitlaq għall-Galilija, u sab 'il Filippu, u
qallu: Ejja warajja. 44 Issa Filippu kien minn Betsajda,
il-belt ta' Indri u ta' Pietru.
45 Filippu sab 'il Natanael, u qallu: Sibna lil dak, li
minnu Mosè fil-liġi, u l-profeti, kitbu: Ġesù minn Nazzaret,
bin Ġużepp. 46 U Natanael qallu: Tista' toħroġ xi ħaġa
tajba minn Nazzaret? Qallu Filippu: Ejja u ara. 47 Ra
Ġesù 'l Natanael ġej lejh, u qal għalih: Ara wieħed
tabilħaqq Iżraelita, li ma fihx qerq! 48 Natanael qallu:
Mniex għaraftni? Ġesù wieġeb u qallu: Qabel ma sej-
jaħlek Filippu, meta int kont taħt it-tina, rajtek.
49 Wieġbu Natanael, u qallu: Rabbi, int l-Iben t'Alla:
int s-Sultan ta' Iżrael. 50 Wieġeb Ġesù, u qallu: Għax
għidtlek, rajtek taħt it-tina, int temmen? Int għad tara
ħwejjeġ akbar minn dawn. 51 U qallu: Tassew, tassew
ingħidilkom: Intom għad taraw is-sema miftuħ, u l-anġli
t'Alla telgħin u neżlin fuq Bin il-bniedem.

2 U fit-tielet jum kien hemm tieġ f'Kana tal-Galilija; u
omm Ġesù kienet hemm: 2 U sew Ġesù, u kemm id-
dixxipli tiegħu, kienu mistednin għat-tieġ. 3 U meta
naqashom l-inbid, omm Ġesù qaltlu: M'għandhomx inbid.
4 Ġesù qalilha: Mara, x'għandi x'naqsam miegħek?
Siegħti għadha ma waslitx. 5 Ommu qalet lill-qaddejja:
Agħmlu kulma jgħidilkom.
6 U kien hemm sitt ġarar tal-ġebel, bħal ma jkun hemm
għall-purifikazzjoni tal-Lhud, li kienu jesgħu żewġ metreti
jew tlieta kull waħda. 7 Ġesù qalilhom: Imlew il-ġarar
bl-ilma. U mlewhom sax-xifer. 8 U qalilhom: Ħudu
issa, u newlu lir-rajjes tal-festa. U newlulu.
9 Meta rajjes il-mejda daq l-ilma magħmul inbid, u ma
kienx jaf minn fejn ġie; (iżda l-qaddejja li kienu refgħu
l-ilma kienu jafu;) rajjes il-mejda sejjaħ lill-għarus, 10 U

qallu: Kulħadd iġib l-ewwel l-inbid tajjeb; u wara li jkunu
xorbu ħafna, dak li hu anqas tajjeb: iżda int żammejt l-inbid
tajjeb s'issa.
11 Dal-bidu tal-mirakli Ġesù għamel f'Kana tal-Galilija,
u wera l-glorja tiegħu; u d-dixxipli tiegħu emmnu fih.
12 Wara dan niżel Kafarnahum, hu, u ommu, u ħutu, u
d-dixxipli tiegħu; u ma damux hemm ħafna jiem.
13 U l-għid tal-Lhud kien qrib, u Ġesù tala' Ġerusalem,
14 U fit-tempju sab bejjiegħa tal-gniedes, tan-ngħaġ u tal-
ħamiem, u s-sarrafa tal-flus bil-qiegħda: 15 U wara li
għamel sawt bil-ħbula, keċċiehom ilkoll 'il barra mit-
tempju, u n-ngħaġ, u l-gniedes ukoll; u xerred il-flus tas-
sarrafa, u qaleb l-imwejjed; 16 U lil dawk li kienu jbigħu
l-ħamiem qalilhom: Neħħu dawn il-ħwejjeġ minn hawn;
u tagħmlux dar Missieri dar tan-negozju. 17 U d-dixxipli
tiegħu ftakru li nkiteb: Il-ħeġġa ta' darek kelitni.
18 Imbagħad wieġbu l-Lhud u qalulu: X'għelm turina,
li tista' tagħmel dawn il-ħwejjeġ? 19 Ġesù wieġeb, u
qalilhom: Hottu dat-tempju, u fi tlitt ijiem inwaqqfu.
20 Qalu mbagħad il-Lhud: Dat-tempju dam sitta u erbgħin
sena jinbena, u int twaqqfu fi tlitt ijiem? 21 Imma hu kien
igħid għat-tempju ta' ġismu. 22 Meta mela qam mill-im-
wiet, id-dixxipli tiegħu ftakru li kien qalilhom dan; u
emmnu l-iskrittura, u l-kliem li kien qal Ġesù.
23 Issa meta kien Ġerusalem fil-għid, nhar il-festa,
ħafna emmnu f'ismu, meta raw il-mirakli li għamel. 24
Iżda Ġesù ma kienx jafda ruħu fihom, għax kien jaf lil
kulħadd, 25 U ma kienx jaħtieġlu li xi ħadd jixhidlu fuq
il-bniedem: għax kien jaf x'hemm fil-bniedem.

3 Kien hemm wieħed mill-Fariżej, jismu Nikodemu,
wieħed mill-kbarat tal-Lhud: 2 Dan ġie għand Ġesù
bil-lejl, u qallu: Rabbi, aħna nafu li inti mgħallem ġej minn

għand Alla: għaliex ħadd ma jista' jagħmel dawn il-
mirakli li tagħmel int, jekk Alla ma jkunx miegħu.
3 Wieġeb Ġesù, u qallu: Tassew, tassew, ingħidlek: Jekk
wieħed ma jitwelidx mill-ġdid, ma jistax jara s-saltna
t'Alla. 4 Nikodemu qallu: Kif jista' bniedem jitwieled
meta hu xiħ? Jista' jidħol għat-tieni darba f'ġuf ommu, u
jitwieled?
5 Wieġeb Ġesù: Tassew, tassew, ingħidlek: Jekk wieħed
ma jitwelidx mill-ilma u mill-Ispirtu, ma jistax jidħol fis-
saltna t'Allà. 6 Dak li jitwieled mill-ġisem hu ġisem; u dak
li jitwieled mill-Ispirtu hu spirtu. 7 Tistagħġibx għax
għidtlek: Jaħtieġ titwieldu mill-ġdid. 8 Ir-riħ jonfoħ fejn
irid, u int tisma' l-ħoss tiegħu, iżda ma tafx minn fejn hu ġej,
u fejn hu sejjer: hekk hu kull wieħed li jitwieled mill-
Ispirtu. 9 Wieġeb Nikodemu, u qallu: Kif jistgħu jkunu
dawn il-ħwejjeġ?
10 Wieġeb Ġesù, u qallu: Inti mgħallem ta' Iżrael, u ma
tafx dawn il-ħwejjeġ? 11 Tassew, tassew, ingħidlek:
Aħna nitkellmu dak li nafu, u nixhdu dak li rajna; u
x-xhieda tagħna ma tilqgħuhiex. 12 Jekk għidtilkom ħwej-
jeġ ta' l-art, u ma temmnux, kif temmnu, jekk ingħidilkom
ħwejjeġ tas-sema? 13 U l-ebda bniedem ma tala' fis-sema,
ħlief dak li niżel mis-sema, Bin il-bniedem li hu fis-sema.
14 U kif Mosè għolla s-serp fid-deżert, hekk jaħtieġ
jitgħolla Bin il-bniedem: 15 Biex kull min jemmen bih ma
jintilifx, iżda jkollu l-ħajja ta' dejjem. 16 Għax Alla hekk
ħabb id-dinja, li ta l-Iben waħdieni tiegħu, biex kull min
jemmen bih ma jintilifx, iżda jkollu l-ħajja ta' dejjem.
17 Għax Alla ma bagħatx 'l Ibnu fid-dinja biex jikkundanna
d-dinja; iżda biex id-dinja tkun salvata bih. 18 Dak li
jemmen bih mhux ikkundannat: iżda min ma jemminx hu
ġà ikkundannat, għax ma emminx bl-isem ta' l-Iben
waħdieni t'Alla. 19 U dan hu l-ħaqq, li ġie d-dawl fid-
dinja, u l-bnedmin ħabbew id-dlam aktarx mid-dawl, għax
l-egħmejjel tagħhom kienu ħżiena. 20 Għax kull min

jagħmel il-ħażen jobgħod id-dawl, u lanqas jiġi lejn id-dawl,
biex l-egħmejjel tiegħu ma jkunux ikkundannati. 21 Iżda
min jagħmel is-sewwa jiġi lejn id-dawl, biex l-egħmejjel
tiegħu jidhru, li huma magħmulin f'Alla.

22 Wara dawn il-ħwejjeġ ġie Ġesù u d-dixxipli tiegħu
fl-art tal-Lhudija; u hemm qagħad magħhom, u kien
igħammed. 23 U Ġwanni wkoll kien igħammed f'Għajnun
qrib Salim, għax kien hemm ħafna ilma hemm: u kienu
jiġu, u jitgħammdu. 24 Għax Ġwanni kien għadu mhux
mitfugħ il-ħabs.

25 Imbagħad qamet ġlieda bejn xi dixxipli ta' Ġwanni u
l-Lhud fuq il-purifikazzjoni. 26 U ġew għand Ġwanni, u
qalulu: Rabbi, dak li kien miegħek 'il hinn mill-Ġurdan, li
int xhidtlu, ara, qiegħed igħammed, u kulħadd sejjer
għandu.

27 Wieġeb Ġwanni, u qal: Wieħed ma jista' jieħu xejn,
jekk ma jkunx mogħti lilu mis-sema. 28 Intom infuskom
tixhduli, li jien għidt: Miniex il-Kristu, iżda li jien mibgħut
qablu. 29 Min għandu l-għarusa hu l-għarus: iżda
l-ħabib tal-għarus, li qiegħed fejnu u jisimgħu, jifraħ ħafna
minħabba leħen il-għarus: dan il-ferħ tiegħi mela seħħ.
30 Hu jaħtieġ jikber, imma jien naħtieġ nonqos. 31 Dak
li ġej minn fuq hu fuq kulħadd: min hu mill-art hu ta'
l-art, u fuq l-art jitkellem: dak li ġej mis-sema hu fuq
kulħadd. 32 U x'ra u x'sama', dak jixhed; u ħadd ma
jilqa' x-xhieda tiegħu. 33 Dak li laqa' x-xhieda tiegħu
wettaq illi Alla hu tassew. 34 Għax dak li Alla bagħat,
jitkellem il-kliem t'Alla: għax Alla ma jagħtihx l-Ispirtu
bil-kejl. 35 Il-Missier iħobb l-Iben, u tah kollox f'idejh.
36 Dak li jemmen bl-Iben għandu l-ħajja ta' dejjem; u dak
li ma jemminx bl-Iben ma jarax il-ħajja; iżda għadab Alla
jgħammar fuqu.

4 Mela meta kien jaf il-Mulej kif il-Fariżej kienu semgħu li
Ġesù kien qiegħed jagħmel u jgħammed iżjed dixxipli

minn Ġwanni, 2 (Għalkemm Ġesù nnifsu ma kienx
jgħammed, imma d-dixxipli tiegħu,) 3 Ħalla l-Lhudija, u
raġa' mar fil-Galilija.
4 U kien jaħtieġlu jgħaddi mis-Samarija. 5 Imbagħad
wasal f'belt tas-Samarija, li jisimha Sikar, qrib il-qasam li
Ġakobb ta lil ibnu Ġużepp. 6 Issa l-bir ta' Ġakobb kien
hemm. Mela Ġesù, billi kien għajjin bil-vjaġġ tiegħu,
qagħad hekk bil-qiegħda fuq il-bir: u kienet madwar is-sitt
siegħa.
7 Ġiet hemm mara mis-Samarija timla l-ilma, u qalilha
Ġesù: Agħtini nixrob. 8 (Għax id-dixxipli tiegħu kienu
marru l-belt jixtru l-ikel.) 9 Qaltlu mbagħad il-mara
Samaritana: Kif int, li int Lhudi, titlob tixrob lili, mara
Samaritana? Għax l-Lhud ma jagħmluhiex mas-
Samaritani.
10 Ġesù wieġeb, u qalilha: Kieku kont taf il-għatja
t'Alla, u min hu dak li qallek: Agħtini nixrob; kont
titolbu int, u kien jagħtik ilma ħaj. 11 Qaltlu l-mara:
Sinjur, int m'għandikx biex timla, u l-bir hu fond: mnejn
mela għandek dan l-ilma ħaj? 12 Jaqaw int akbar minn
Ġakobb missierna, li tana l-bir, u xorob minnu hu stess,
uliedu, u l-bhejjem tiegħu?
13 Wieġeb Ġesù, u qalilha: Kull min jixrob minn dal-bir
jarġa' jieħdu l-għatx: 14 Iżda kull min jixrob mill-ilma li
nagħtih jien ma jieħdu għatx qatt; imma l-ilma li nagħtih
jien ikun fih għajn ta' ilma ġieri sal-ħajja ta' dejjem. 15
Qaltlu l-mara: Sinjur, agħtini dan l-ilma, biex ma jeħodnix
għatx, u lanqas niġi hawn nimla. 16 Ġesù qalilha: Mur,
sejjaħ lil żewġek, u ejja hawn. 17 Wieġbet il-mara, u
qalet: M'għandix raġel. Qalilha Ġesù: Sewwa għidt,
m'għandix raġel: 18 Għax ħamest irġiel kellek; u dak li
għandek issa mhux żewġek: dan sewwa għidt. 19 Qaltlu
l-mara: Sinjur, nara li inti profeta. 20 Missierijietna
qiemu fuq dil-muntanja; u intom tgħidu, li f'Ġerusalem hu
l-lok fejn wieħed għandu jagħti qima. 21 Qalilha Ġesù:

Emminni, mara, is-siegħa tasal, meta u la fuq dil-muntanja,
u lanqas f'Ġerusalem, ma tagħtu qima lill-Missier. 22 Intom
tqimu dak li ma tafux: aħna nafu dak li nqimu: għax is-
salvazzjoni tiġi mil-Lhud. 23 Imma tiġi s-siegħa, u issa hi,
meta dawk li jqimu fis-sewwa jqimu l-Missier fl-ispirtu u
fis-sewwa: għax bħal dawn ifittex il-Missier biex iqimuh.
24 Alla Spirtu: u dawk li jqimuh jaħtieġ li jqimuh fl-ispirtu
u fis-sewwa. 25 Qaltlu l-mara: Naf li għandu jiġi l-
Messija, li jissejjah Kristu: meta jiġi, igħarrafna kollox.
26 Qalilha Ġesù: Hu jien li qiegħed nitkellem miegħek.
27 U f'dak il-waqt ġew id-dixxipli tiegħu, u stagħġbu
għax kien jitkellem mal-mara: iżda ħadd ma qal: Xi trid?
Jew: Għaliex qiegħed titkellem magħha? 28 Il-mara
mbagħad ħalliet il-ġarra tagħha, u marret il-belt, u qalet
lin-nies: 29 Ejjew, araw raġel li qalli kulma għamilt: dan
mhux il-Kristu? 30 Imbagħad ħarġu mill-belt, u ġew ħdejh.
31 F'dak il-waqt d-dixxipli kienu jitolbuh, billi jgħidu:
Mgħallem, kul. 32 Iżda hu qalilhom: Jien għandi
x'niekol ikel li intom ma tafux. 33 Id-dixxipli għalhekk
qalu lil xulxin: Jaqaw ġieblu xi ħadd x'jiekol? 34 Qalil-
hom Ġesù: L-ikel tiegħi hu li nagħmel ir-rieda ta' dak li
bagħatni, u ntemm xogħlu. 35 Ma tgħidux intom: Għad
baqa' erba' xhur, u mbagħad jiġi l-ħsad? Ara, jien
ingħidilkom: Erfgħu għajnejkom, u ħarsu lejn l-egħlieqi;
għax diġà huma bojod għall-ħasda. 36 U dak li jaħsad
jieħu l-ħlas, u jiġbor il-frott għall-ħajja ta' dejjem: biex
sew dak li jiżra', u kemm dak li jaħsad, jifirħu flimkien.
37 Għax f'dan hu minnu dak il-qawl: Wieħed jiżra', u
ieħor jaħsad. 38 Jien bgħattkom taħsdu dak li intom ma
ħdimtux: rġiel oħrajn ħadmu, u intom dħaltu f'xogħolhom.
39 U ħafna Samaritani minn dik il-belt emmnu bih
minħabba kliem il-mara, li xehdet: Qalli kulma għamilt.
40 Għalhekk meta s-Samaritani ġew għandu, talbuh biex
jibqa' magħhom: u baqa' magħhom jumejn. 41 U wisq
aktar emmnu minħabba kliemu; 42 U qalu lill-mara:

Issa nemmnu, mhux minħabba kliemek: għax aħna
nfusna smajnieh, u nafu li dan hu tassew il-Kristu, is-
Salvatur tad-dinja.
43 Issa wara jumejn telaq minn hemm, u mar il-Galilija.
44 Għax Ġesù nnifsu xehed, li profeta m'għandux ġieh
f'pajjiżu stess. 45 Imbagħad meta ġie l-Galilija, laqgħuh
il-Galilin, billi kienu raw kulma kien għamel Ġerusalem
fil-festa: għax huma wkoll marru għall-festa.
46 Ġesù mela raġa' ġie f'Kana tal-Galilija, fejn kien
għamel l-ilma nbid. U kien hemm wieħed nobbli, li ibnu
kien marid f'Kafarnahum. 47 Meta dan sama' li Ġesù
ġie mil-Lhudija għall-Galilija, mar għandu, u talbu biex
jinżel, u jfejjaqlu lil ibnu: għax kien wasal biex imut.
48 Qallu mbagħad Ġesù: Jekk ma tarawx għeliem u
għeġubijiet, ma temmnux. 49 Qallu n-nobbli: Sinjur,
inżel qabel ma jmut it-tifel tiegħi. 50 Qallu Ġesù: Mur;
ibnek ħaj. U r-raġel emmen il-kelma li qallu Ġesù, u
telaq. 51 U hu u sejjer 'l isfel, il-qaddejja tiegħu ltaqgħu
miegħu, u qalulu: Ibnek ħaj. 52 Staqsiehom imbagħad
is-siegħa meta beda għaddej għall-aħjar. U qalulu:
Il-bieraħ fis-seba' siegħa ħallieh id-deni. 53 Hekk il-
missier għaraf li kien fl-istess ħin, li fih qallu Ġesù: Ibnek
ħaj: u emmen hu, u daru kollha.
54 Dan hu t-tieni miraklu li għamel Ġesù, meta mil-
Lhudija ġie fil-Galilija.

5 Wara dan kien hemm festa tal-Lhud; u Ġesù tala'
Ġerusalem.
2 Issa f'Ġerusalem ħdejn suq in-ngħaġ hemm menqgħa,
li jgħidulha fil-lsien Lhudi Betżata, u li għandha hames
loġoġ. 3 F'dawn kien ikun hemm mixħuta kotra kbira
ta' nies morda, għomja, għoroġ, u mifluġin, jistennew it-
taħrik ta' l-ilma. 4 Għax anġlu kien jinżel f'xi żmien fil-
menqgħa, u jħarrek l-ilma: u min imbagħad kien jinżel

l-ewwel wara t-taħrik ta' l-ilma kien ifiq minn kull mard
li kien ikollu.
5 U kien hemm wieħed raġel, li kellu marda għal
tminja u tletin sena. 6 Meta rah Ġesù mixħut, u sar jaf li
kien ilu żmien twil marid, qallu: Trid tfiq? 7 Wieġbu
l-marid: Sinjur, m'għandi ebda bniedem, meta jitħarrek l-
ilma, biex iqiegħdni fil-menqgħa: iżda waqt li nkun ġej jien,
jinżel ieħor qabli. 8 Qallu Ġesù: Qum, ħu l-mitraħ
tiegħek, u imxi. 9 U minnufih ir-raġel fieq, u ħa l-mitraħ
tiegħu, u mexa: u dak in-nhar kien is-Sibt.
10 Il-Lhud imbagħad qalu lil dak li kien imfejjaq: Illum
is-Sibt; ma jiswiex li ġġorr l-mitraħ tiegħek. 11 Weġib-
hom: Dak li fejjaqni qalli hu stess: Ħu l-mitraħ tiegħek, u
imxi. 12 Imbagħad staqsewh: Min hu dak il-bniedem
li qallek, Ħu l-mitraħ tiegħek, u imxi? 13 U dak li kien
imfejjaq ma kienx jaf min kien: għax Ġesù kien warrab,
billi ġemgħa ta' nies kienet f'dak il-post.
14 Wara Ġesù sabu fit-tempju, u qallu: Ara, int fiqt: la
tidnibx iżjed, li ma jiġrilikx xi ħaġa agħar. 15 Telaq
ir-raġel u qal lil-Lhud li kien Ġesù, li fejqu. 16 U għalhekk
il-Lhud ippersegwitaw 'il Ġesù, u fittxew li joqtluh, għax
għamel dawn il-ħwejjeġ nhar ta' Sibt.
17 Iżda Ġesù weġibhom: Missieri għadu jaħdem s'issa, u
jien qiegħed naħdem. 18 Għalhekk il-Lhud fittxew iżjed
li joqtluh, għax mhux biss kiser is-Sibt, imma wkoll għax
qal li Alla hu Missieru, u b'hekk għamel lilu nnifsu daqs
Alla.
19 Imbagħad wieġeb Ġesù, u qalilhom: Tassew, tassew,
ingħidilkom: L-Iben ma jista' jagħmel xejn minnu nnifsu,
għajr dak li jara il-Missier jagħmel: għax dawk il-ħwejjeġ
kollha li jagħmel, dawn l-Iben jagħmel ukoll. 20 Għax il-
Missier iħobb l-Iben, u jurih il-ħwejjeġ kollha li hu nnifsu
jagħmel: u għad jurih għemejjel akbar minn dawn, biex
tistagħġbu. 21 Għax bħalma l-Missier iqajjem il-mejtin, u
jagħtihom il-ħajja; hekk ukoll l-Iben jagħti l-ħajja lil min

irid. 22 Għax il-Missier ma jagħmel ħaqq minn ħadd,
iżda ta kull ħaqq lil Ibnu: 23 Biex il-bnedmin kollha
jweġġħu l-Iben, bħal ma jweġġħu l-Missier. Min ma
jweġġahx l-Iben, ma jweġġahx il-Missier li bagħtu.
24 Tassew, tassew, ingħidilkom: Min jisma' kelmti, u
jemmen f'dak li bagħatni, ikollu l-ħajja ta' dejjem, u ma
jiġix għall-kundanna; iżda jgħaddi mill-mewt għall-ħajja.
25 Tassew, tassew, ingħidilkom: Tasal is-siegħa, u issa hi,
meta l-mejtin jisimgħu leħen l-Iben t'Alla: u dawk li
jisimgħu jgħixu. 26 Għax bħal ma għandu l-Missier il-
ħajja fih nnifsu; hekk ukoll ta lill-Iben biex jkollu l-ħajja
fih innifsu; 27 U tah is-setgħa li jagħmel il-ħaqq ukoll,
għax hu Bin il-bniedem. 28 La tistagħġbux b'dan: għax
tasal is-siegħa, li dawk kollha li qegħdin fl-oqbra jisimgħu
leħnu, 29 U joħorġu; dawk li għamlu t-tajjeb, għall-
qawmien tal-ħajja; u dawk li għamlu l-ħażen, għall-
qawmien tal-kundanna. 30 Xejn ma nista' nagħmel
minni nnifsi: kif nisma', nagħmel ħaqq: u l-ħaqq tiegħi hu
ġust; għax ma nfittix ir-rieda tiegħi, iżda r-rieda tal-Missier
li bagħatni.
31 Jekk jien nixhed għalija nnifsi, ix-xhieda tiegħi ma
tiswiex. 32 Hemm ħaddieħor li jixhidli; u naf li x-xhieda
li jagħti fuqi tiswa. 33 Intom bgħattu għand Ġwanni, u
hu ta' xhieda lis-sewwa. 34 Iżda jien ma nilqax xhieda
minn għand il-bniedem: iżda ngħid dawn il-ħwejjeġ, biex
issalvaw. 35 Hu kien dawl li jixgħel u jiddi: u intom ridtu
tifirħu għal siegħa f'dawlu. 36 Iżda jien għandi xhieda
aqwa minn dik ta' Ġwanni: għax l-egħmejjel li l-Missier
tagħni biex nagħmilhom, dawn l-egħmejjel stess li jien
nagħmel, jixhduli li l-Missier bagħatni.
37 U l-Missier innifsu, li bagħatni, xehedli. Intom la
qatt smajtu leħnu xi darba, u lanqas rajtu s-sura tiegħu.
38 U l-kelma tiegħu m'għandkomx tgħammar fikom:
għax dak li bagħat hu, intom ma temmnuhx. 39 Fittxu
fl-iskrittura; għax fiha taħsbu li għandkom il-ħajja ta'

dejjem: hija hi li tagħti xhieda tiegħi. 40 U intom ma
tridux tiġu għandi, biex ikollkom il-ħajja.
41 Foħrija ma neħux minn għand il-bnedmin. 42 Iżda
għaraftkom, illi m'għandkomx l-imħabba t'Alla fikom.
43 Jien ġejt f'isem Missieri, u ma tilqgħunix: jekk ħadd-
ieħor jiġi f'ismu, lil dan tilqgħuh. 44 Kif tistgħu temmnu,
intom li tilqgħu ġieh minn għand xulxin, u ma tfittxux il-
ġieh li jiġi minn Alla biss? 45 La taħsbux li jien sejjer
nixlikom lill-Missier: hemm wieħed jixlikom, Mosè, li
tittamaw fih. 46 Għax kieku emmintu 'l Mosè, kontu
temmnu lili; għax hu kiteb fuqi. 47 Iżda jekk ma tem-
mnux il-kitba tiegħu, kif temmnu kliemi?

6 Wara dan Ġesù mar in-naħa l-oħra tal-baħar tal-
Galilija, li hi l-baħar tat-Tiberija. 2 U ġemgħa kbira
ta' nies marret warajh, għax kienu raw il-mirakli li għamel
ma' dawk li kienu morda. 3 U Ġesù tala' fuq muntanja,
u hemm qagħad bil-qiegħda mad-dixxipli tiegħu. 4 U l-
għid, festa tal-Lhud, kien qrib.
5 Meta Ġesù rafa' għajnejh, u ra li kienet ġejja lejh
ġemgħa kbira ta' nies, qal 'il Filippu: Mnejn nixtru l-ħobż,
biex jieklu dawn? 6 U dan qalu biex iġarrbu; għax hu
kien jaf x'sa jagħmel. 7 Wieġbu Filippu: Mitejn dinar
ħobż m'humiex biżżejjed għalihom, biex kull wieħed
minnhom jieħu ftit.
8 Wieħed mid-dixxipli tiegħu, Indri, ħu Xmun Pietru,
qallu: 9 Hawn tfajjel, li għandu ħames ħobżiet tax-xgħir,
u żewġ ħutiet żgħar: imma dawn x'inhuma għal dawn
kollha? 10 U Ġesù qal: Ġagħlu n-nies joqogħdu bil-
qiegħda. Issa kien hemm ħafna ħaxix hemmhekk. U l-
irġiel, li kienu jgħoddu madwar ħamest elef, qagħdu bil-
qiegħda.
11 U Ġesù ħa l-ħobżiet; u wara li radd il-ħajr, qassam
lid-dixxipli, u d-dixxipli lil dawk li kienu bil-qiegħda; u

hekk ukoll mill-ħut kemm riedu. 12 Meta xebgħu, qal
lid-dixxipli tiegħu: Iġimgħu l-bċejjeċ li fadal, biex ma jinħela
xejn. 13 Ġemgħuhom mela, u mlew tnax-il qoffa bil-
bċejjeċ tal-ħames ħobżiet tax-xgħir, li kienu baqgħu żejda lil
dawk li kielu.
14 Imbagħad dawk in-nies, meta raw il-miraklu li kien
għamel Ġesù, qalu: Dan hu tassew il-profeta li għandu
jiġi fid-dinja. 15 Mela meta għaraf Ġesù li kienu ġejjin
jaqbduh, biex jagħmluh sultan, telaq mill-ġdid lejn muntanja
waħdu.
16 U mbagħad x'ħin sar fil-għaxija, niżlu d-dixxipli tiegħu
lejn il-baħar; 17 U rikbu dgħajsa, u għaddew il-baħar għal
Kafarnahum. U issa kien dalam, u Ġesù kien għadu ma
ġiex fejnhom. 18 U l-baħar qam minħabba riħ qawwi li
kien jonfoħ. 19 Għalhekk meta kienu qadfu ħamsa u
għoxrin jew tletin stadju, jaraw 'il Ġesù miexi fuq il-baħar, u
riesaq lejn id-dgħajsa: u beżgħu. 20 Iżda hu qalilhom:
Jien hu; la tibżgħux. 21 Imbagħad xtaqu jeħduh fid-
dgħajsa: u minnufih waslet id-dgħajsa fl-art fejn kienu
sejrin.
22 L-għada, meta n-nies li kienu n-naħa l-oħra tal-baħar
raw li ma kienx hemm dgħajsa oħra hemm, ħlief dik li fiha
kienu daħlu d-dixxipli, u li Ġesù ma kienx daħal fid-dgħajsa
mad-dixxipli tiegħu, imma d-dixxipli kienu marru weħid-
hom; 23 (Għalkemm kienu ġew dgħajjes oħra minn
Tiberija ħdejn il-post fejn kienu kielu l-ħobż, wara li
l-Mulej kien radd il-ħajr:) 24 Meta mela n-nies raw li
Ġesù ma kienx hemm, u lanqas id-dixxipli tiegħu, huma
wkoll rikbu d-dgħajjes, u ġew Kafarnahum, ifittxu 'l Ġesù.
25 U meta sabuh in-naħa l-oħra tal-baħar, qalulu: Rabbi,
meta ġejt hawn?
26 Weġibhom Ġesù, u qal: Tassew, tassew, ingħidilkom:
Intom tfittxuni, mhux għax rajtu l-mirakli, imma għax
kiltu mill-ħobżiet, u xbajtu. 27 La taħdmux għall-ikel li
jintemm, imma għal dak l-ikel li jdum għall-ħajja ta'

dejjem, li jagħtikom Bin il-bniedem: għax fuqu Alla l-
Missier qiegħed is-siġill tiegħu.
28 Imbagħad qalulu: X'għandna nagħmlu, biex naħdmu
l-egħmejjel t'Alla? 29 Wieġeb Ġesù, u qalilhom: Dan hu
l-agħmil t'Alla, illi temmnu f'min bagħat. 30 Huma mela
qalulu: X'għelm turi mela, biex naraw, u nemmnuk? X'inhu
li tagħmel? 31 Misserijietna kielu l-manna fid-deżert; kif
inhu miktub: Tahom jieklu ħobż mis-sema.
32 Imbagħad qalilhom Ġesù: Tassew, tassew, ingħidil-
kom: Ma takomx Mosè dak l-ħobż mis-sema; iżda
Missieri jagħtikom il-ħobż tas-sewwa mis-sema. 33 Għax
il-ħobż t'Alla hu dak li jinżel mis-sema, u jagħti l-ħajja lid-
dinja. 34 Imbagħad qalulu: Mulej, agħtina dejjem dal-
ħobż.
35 U Ġesù qalilhom: Jien hu l-ħobż tal-ħajja; min jiġi
għandi ma jieħdu ġuħ qatt; u min jemmen fija ma jieħdu
għatx qatt. 36 Iżda jien għidtilkom: Li inthom ukoll
rajtuni, u ma emmintux. 37 Dak kollu li jagħtini l-
Missier, jiġi għandi; u min jiġi għandi sgur li ma nitfgħux
'il barra. 38 Għax jien inżilt mis-sema, mhux biex
nagħmel ir-rieda tiegħi, imma r-rieda ta' min bagħatni.
39 U din hi r-rieda tal-Missier li bagħatni, li ma nitlef xejn
minn dak kollu li tani, imma li nqajmu fl-aħħar jum. 40 U
din hi r-rieda ta' dak li bagħatni, li kull min jara l-Iben, u
jemmen fih, ikollu l-ħajja ta' dejjem: u jien inqajmu
fl-aħħar jum.
41 Imbagħad il-Lhud gergru għalih, għax qal: Jien hu
l-ħobż li nżilt mis-sema. 42 U qalu: Dan mhux Ġesù,
bin Ġużepp, li tiegħu aħna nafu l-missieru u l-ommu? Kif
mela qal: Jien inżilt mis-sema?
43 Wieġeb mela Ġesù, u qalilhom: La tgergrux bejniet-
kom. 44 Ħadd ma jista' jiġi għandi, jekk Missieri li bagħatni
ma jiġbdux: u jien inqajmu fl-aħħar jum. 45 Hu miktub fil-
profeti: U jkunu kollha mgħallmin minn Alla. Kull min
mela sama', u tgħallem mill-Missier, jiġi għandi. 46 Mhux

għax xi ħadd ra l-Missier, ħlief dak li hu minn Alla: dan ra
l-Missier. 47 Tassew, tassew, ingħidilkom: Min jemmen
fija għandu l-ħajja ta' dejjem. 48 Jien hu dak il-ħobż tal-
ħajja. 49 Misserijietkom kielu l-manna fid-deżert, u mietu.
50 Dan hu l-ħobż li nieżel mis-sema, biex wieħed jiekol
minnu, u ma jmutx. 51 Jien hu l-ħobż ħaj li nżilt mis-
sema: jekk xi ħadd jiekol minn dal-ħobż, igħix għal dejjem:
u l-ħobż li nagħti jien hu ġismi, li nagħti għall-ħajja tad-
dinja.
52 Il-Lhud mela ġġieldu bejniethom, billi qalu: Kif
jista' dan jagħtina nieklu ġismu? 53 Qalilhom imbagħad
Ġesù: Tassew, tassew, ingħidilkom: Jekk ma tiklux il-
ġisem ta' Bin il-bniedem, u tixorbu demmu, ma jkollkomx
ħajja fikom. 54 Min jiekol ġismi, u jixrob demmi, għandu
l-ħajja ta' dejjem; u jien inqajmu fl-aħħar jum. 55 Għax
ġismi hu ikel tassew; u demmi hu xorb tassew. 56 Min
jiekol ġismi, u jixrob demmi, igħammar fija, u jiena fih.
57 Bħal ma bagħatni l-Missier il-ħaj, u jien ħaj bil-Missier:
hekk min jiekol lili, hu wkoll ikollu l-ħajja bija. 58 Dan
hu dak il-ħobż li niżel mis-sema: mhux bħal manna li
kielu misserjietkom, u mietu: min jiekol minn dal-ħobż
jibqa' ħaj għal dejjem.
59 Dawn il-ħwejjeġ qalhom fis-sinagoga, hu u jgħallem
f'Kafarnahum.
60 Ħafna mela mid-dixxipli tiegħu, meta semgħu dan,
qalu: Dan hu kliem iebes; min jista' jisimgħu? 61 Meta
Ġesù għaraf fih innifsu li d-dixxipli tiegħu kienu jgergru fuq
dan, qalilhom: Dan qiegħed ifixkilkom? 62 Jekk mela
taraw Bin il-bniedem tiela' fejn kien qabel? 63 Hu l-
ispirtu li jagħti l-ħajja; il-ġisem ma jiswa xejn: il-kliem li
ngħidilkom huma spirtu, u ħajja. 64 Iżda hawn x'uħud
minnkom li ma jemmnux. Għax kien jaf Ġesù mill-bidu
min kienu dawk li ma jemmnux, u min kien li kellu jittradih.
65 U qal: Għalhekk għidtilkom, li ħadd ma jista' jiġi
għandi, jekk ma jingħatalux mill-Missier.

66 Minn dak il-waqt ħafna mid-dixxipli tiegħu telqu lura,
u ma mxewx iżjed miegħu. 67 Imbagħad qal Ġesù lit-
tnax: Tridux tmorru intom ukoll? 68 Imbagħad Xmun
Pietru wieġbu: Mulej, għand min immorru? Int għandek
il-kliem tal-ħajja ta' dejjem. 69 U aħna nemmnu u sguri li
int dak il-Kristu, Bin Alla l-ħaj. 70 Weġibhom Ġesù:
Mhux jien għażiltkom it-tnax, u wieħed minnkom hu
xitan? 71 Kien qiegħed igħid għal Ġuda Iskarjota, bin
Xmun: għax hu kien li sa jittradih, billi kien wieħed mit-
tnax.

7 Wara dawn il-ħwejjeġ Ġesù kien idur fil-Galilija: għax
ma kienx irid idur fil-Lhudija, għaliex il-Lhud kienu
jfittxu biex joqtluh.
2 Issa l-festa tal-Lhud, il-għid tal-Għarajjex, kienet qrib.
3 Għalhekk ħutu qalulu: Itlaq minn hawn, u mur fil-
Lhudija, biex id-dixxipli tiegħek ukoll jaraw l-egħmejjel li
tagħmel. 4 Għax m'hemm ħadd li jagħmel ħaġa bil-moħbi,
u hu stess ifittex li jkun magħruf fid-dieher. Jekk tagħmel
dawn l-ħwejjeġ, uri ruħek lid-dinja. 5 Għax lanqas ħutu
ma kienu jemmnu fih.
6 Imbagħad qalilhom Ġesù: Waqti għadu ma wasalx:
imma waqtkom imħejji. 7 Id-dinja ma tistax tobgħodkom;
iżda lili tobgħodni, għax jien nixhed għaliha, illi l-egħmejjel
tagħha huma ħżiena. 8 Itilgħu intom għall-festa: jien ma
nitlax għalissa għal din il-festa; għax waqti għadu ma
wasalx. 9 Wara li qalilhom dawn il-kelmiet, baqa' fil-
Galilija. 10 Imma meta ħutu telgħu, imbagħad tala' hu
wkoll għall-festa, mhux bid-dieher, imma qisu bil-moħbi.
11 Imbagħad il-Lhud fittxewh fil-festa, u qalu: Fejn
hu? 12 U kien hemm ħafna tgergir fuqu fost in-nies: għax
x'uħud kienu igħidu: Hu raġel tajjeb: oħrajn kienu jgħidu:
Le; iżda jqarraq bin-nies. 13 Madankollu ħadd ma tkellem
fil-beraħ fuqu minħabba l-biża' tal-Lhud.

14 Issa għall-ħabta ta' nofs il-festa, Ġesù tala' fit-tempju,
u għallem. 15 U l-Lhud stagħġbu, billi qalu: Dar-raġel kif
jaf it-tagħlim, bla qatt ma tgħallem? 16 Ġesù weġibhom,
u qal: It-tagħlim tiegħi mhux tiegħi, imma ta' min bagħatni.
17 Jekk xi ħadd jagħmel ir-rieda tiegħu, jagħraf jekk dan
it-tagħlim hux minn Alla, jew jekk jien nitkellimx minni
nnifsi. 18 Min jitkellem minnu nnifsu jfittex il-glorja
tiegħu stess: iżda min ifittex il-glorja ta' min bagħatu, dan
ta' minn jemmnu, u l-ebda għilt ma jinsab fih. 19 Ma
takomx Mosè l-liġi, u madankollu ħadd minnkom ma jħares
il-liġi? Għaliex tfittxu li toqtluni?
20 In-nies wieġbu, u qalu: Int għandek xitan: min
qiegħed ifittex li joqtlok? 21 Wieġeb Ġesù, u qalilhom:
Għamil wieħed għamilt, u lkoll tistagħġbu. 22 Għalhekk
Mosè takom iċ-ċirkonċiżjoni; (mhux għax ġej minn Mosè,
iżda mill-misserijiet;) u intom tagħmlu ċirkonċiżjoni lill-
bniedem nhar ta' Sibt. 23 Jekk wieħed jagħmlulu ċ-
ċirkonċiżjoni nhar ta' Sibt, biex il-liġi ta' Mosè ma tinkisirx;
teħduha kontra tiegħi, għax fejjaqt bniedem kollu nhar ta'
Sibt? 24 Tagħmlux ħaqq fuq li jidher, iżda għamlu ħaqq
fis-sewwa.
25 Qalu mbagħad x'uħud minn Ġerusalem: Dan mhux
dak, li qegħdin ifittxu biex joqtluh? 26 Iżda arawh
jitkellem fid-dieher, u ma jgħidulu xejn. Jaqaw jafu tassew
il-kbarat li dan hu l-Kristu stess? 27 Iżda aħna nafu dar-
raġel mnejn hu: iżda meta jiġi Kristu, ħadd ma jkun jaf
mnejn hu.
28 Imbagħad għajjat Ġesù fit-tempju hu u jgħallem, billi
qal: Lili tafuni, u tafu mnejn jien: u jien ma ġejtx minni
nnifsi, iżda dak li bagħatni hu tassew, u intom ma tafuhx. 29
Iżda jiena nafu: għax ġej minn għandu, u hu bagħatni.
30 Imbagħad fittxew li jaqbduh: imma ħadd ma medd
idejh fuqu, għax siegħtu kienet għadha ma waslitx.
31 U ħafna min-nies emmnu fih, u qalu: Meta jiġi l-Kristu,
jagħmel mirakli aktar minn dawk li dar-raġel għamel? 32

Il-Fariżej semgħu li n-nies kienet tgedwed dawn il-ħwejjeġ
fuqu; u l-qassisin il-kbar u l-Fariżej bagħtu xi għases biex
jaqbduh.
33 Imbagħad qalilhom Ġesù: Għadni magħkom għal ftit
żmien, u imbagħad immur għand min bagħatni. 34
Tfittxuni, u ma ssibunix: u fejn inkun jien, hemm intom ma
tistgħux tiġu. 35 Imbagħad qalu l-Lhud bejniethom:
Fejn sejjer, biex ma nsibuhx? Sejjer għand dawk li huma
mxerrdin qalb il-Ġentili, u jgħallem il-Ġentili? 36 Xi
kliem hu dan li qal: Tfittxuni, u ma ssibunix; u fejn
inkun jien, hemm intom ma tistgħux tiġu?
37 Fl-aħħar jum, l-aqwa jum tal-festa, qam Ġesù bil-
wieqfa u għajjat, billi qal: Jekk xi ħadd għandu l-għatx, ħa
jiġi għandi, u jixrob. 38 Min jemmen fija, kif qalet l-
iskrittura, joħroġ minn ġewwa fih xmajjar ta' ilma ħaj.
39 (Imma dan qalu għall-Ispirtu, li kellhom jieħdu dawk li
jemmnu fih: għax kien għadu ma ngħatax l-Ispirtu s-Santu,
billi Ġesù kien għadu mhux igglorifikat.)
40 Għalhekk ħafna min-nies, meta semgħu dal-kliem,
qalu: Tassew dan hu l-Profeta. 41 Oħrajn qalu: Dan hu
l-Kristu. Imma x'uħud qalu: Huwa Kristu sa jiġi mill-
Galilija? 42 Ma qalitx l-iskrittura: Illi Kristu jiġi min-
nisel ta' David, u mir-raħal ta' Betlehem, fejn kien David?
43 U hekk kien hemm firda fil-poplu minħabba fih. 44 U
x'uħud minnhom riedu jaqbduh; iżda ħadd ma medd idejh
fuqu.
45 Imbagħad ġew il-għases għand il-qassisin il-kbar u l-
Fariżej; u qalulhom: Għax ma ġibtuhx? 46 Wieġbu l-
għases: Qatt ebda bniedem ma tkellem bħal dal-bniedem.
47 Weġbuhom imbagħad il-Fariżej: Intom ukoll imqarr-
qin? 48 Hemm xi ħadd mill-kbarat jew mill-Fariżej li
emmen fih? 49 Imma dawn in-nies li ma jafux il-liġi huma
misħutin. 50 Nikodemu (wieħed minnhom, li kien ġie
għand Ġesù bil-lejl) qalilhom: 51 Jaqaw il-liġi tagħna
tagħmel ħaqq minn xi bniedem, qabel ma tisimgħu, u tkun

taf x'għamel? 52 Wieġbu, u qalulu: Int ukoll mill-Galilija?
Fittex u ara: għax mill-Galilija ma jqum ebda profeta.
53 U telaq kulħadd jejn daru.

8 Mar Ġesù lejn il-għolja taż-Żebbuġ. 2 U fil-għodu
kmieni raġa' ġie fit-tempju, u l-poplu kollu ġie għandu;
u qagħad bil-qiegħda, u għallimhom.
3 U l-iskribi u l-Fariżej ġiebu mara maqbuda fl-adulterju;
u meta qegħduha fin-nofs, 4 Qalulu: Mgħallem, dil-
mara nqabdet fl-adulterju, fl-agħmil stess. 5 Issa Mosè fil-
liġi amarna, li bħal dawn nħaġġruhom: Iżda int xi tgħid?
6 Dan qaluh, huma u jġarrbuh, biex ikollhom fuqiex
jixluh. Imma Ġesù tmejjel 'l isfel, u kiteb b'sebgħu fl-art,
qisu ma samagħhomx. 7 Iżda meta baqgħu jistaqsuh,
twaqqaf, u qalilhom: Min fostkom hu bla dnub, jixħtilha
ġebla l-ewwel wieħed. 8 U raġa' tmejjel, u kiteb fl-art.
9 U huma li semgħu dan, billi kienu ikkundannati mill-
kuxjenza tagħhom stess, ħarġu wieħed wieħed, ibda mix-
xjuħ, sa l-aħħar wieħed: u Ġesù baqa' waħdu, u l-mara
wieqfa fin-nofs. 10 Meta Ġesù twaqqaf, u ma ra lil ħadd
ħlief il-mara, qalilha: Mara, fejn huma dawk li kienu
jixluk? Ħadd ma ikkundannak? 11 Hija qalet: Ħadd,
Mulej. U qalilha Ġesù: Lanqas jien ma nikkundannak:
mur, u tidnibx iżjed.
12 Imbagħad Ġesù raġa' kellimhom, billi qal: Jiena hu
d-dawl tad-dinja: min jimxi warajja ma jimxix fid-dlam,
imma jkollu d-dawl tal-ħajja.
13 Il-Fariżej għalhekk qalulu: Int tixhed lilek innifsek;
ix-xhieda tiegħek ma tiswiex. 14 Wieġeb Ġesù, u qalilhom:
Għalkemm jiena nixhed lili nnifsi, ix-xhieda tiegħi tiswa:
għax naf mnejn ġejt, u fejn sejjer; iżda intom ma tistgħux
tgħidu mnejn ġej, u fejn sejjer. 15 Intom tagħmlu ħaqq
skond il-ġisem; jien ma nagħmel ħaqq minn ħadd. 16 U
madankollu jekk jien nagħmel ħaqq, il-ħaqq tiegħi hu

minnu: għax miniex waħdi, imma jien u l-Missier li
bagħatni. 17 Hu miktub ukoll fil-liġi tagħkom, li x-xhieda
ta' tnejn min-nies tiswa. 18 Jiena wieħed li nixhed lili
nnifsi, u 'l Missier li bagħatni jixhidli.
19 Imbagħad qalulu: Fejn hu Missierek? Wieġeb
Ġesù: Intom la tafu lili, u lanqas 'il Missieri: kieku kontu
tafu lili, tafu wkoll 'il Missieri.
20 Dal-kliem qal Ġesù fit-teżorerija, hu u jgħallem fit-
tempju: u ħadd ma qabdu; għax kienet għadha ma waslitx
siegħtu.
21 Imbagħad raġa' Ġesù qalilhom: Jiena mmur, u
intom tfittxuni, u fi dnubietkom tmutu: fejn sejjer, intom
ma tistgħux tiġu. 22 Qalu mbagħad l-Lhud: Jaqaw sa
joqtol lilu nnifsu? għax qal: Fejn sejjer jien, intom ma
tistgħux tiġu?
23 U qalilhom: Intom minn hawn isfel; jien minn fuq:
intom minn did-dinja; jien miniex minn did-dinja. 24
Għalhekk għidtilkom, li tmutu fi dnubietkom: għax jekk ma
temmnux li jiena hu, tmutu fi dnubietkom.
25 Imbagħad qalulu: Int min int? U Ġesù qalilhom:
Sewwa sew dak li għidtilkom mill-bidu. 26 Għandi
ħafna ħwejjeġ xi ngħid, u nagħmel ħaqq minnkom: iżda
min bagħatni hu veru; u dak li smajt minn għandu ngħidu
lid-dinja. 27 Ma fehmux li kien ikellimhom fuq il-Missier.
28 Imbagħad qalilhom Ġesù: Meta tgħollu 'l Bin il-
bniedem, imbagħad tagħrfu li jiena hu, u li minni nnifsi ma
nagħmel xejn; iżda kif għallimni Missieri, jien nitkellem
dawn il-ħwejjeġ. 29 U dak li bagħatni hu miegħi: il-
Missier ma ħallinix waħdi; għax jien nagħmel dejjem
dawk il-ħwejjeġ li jogħġbu lilu.
30 Hu u jgħid dal-kliem, ħafna emmnu fih. 31 Ġesù
mbagħad qal lil dawk il-Lhud li emmnu fih: Jekk iżżommu
fil-kelma tiegħi, imbagħad tkunu tassew dixxipli tiegħi;
32 U tagħrfu s-sewwa, u s-sewwa jagħmilkom ħelsin. 33
Weġbuh: Nisel Abraham aħna, u qatt ma konna lsiera ta'

ħadd: kif tgħidilna: Tkunu ħelsin? 34 Weġibhom Ġesù:
Tassew, tassew, ingħidilkom: Kull min jagħmel id-dnub
hu l-ilsir tad-dnub. 35 U l-ilsir ma jibqax id-dar għal
dejjem; iżda l-Iben jibqa' għal dejjem. 36 Mela jekk
l-Iben jagħmilkom ħelsin, tkunu ħelsin tassew. 37 Jien
naf li intom nisel Abraham; imma intom tfittxu li toqtluni,
għax il-kelma tiegħi ma sabitx wisa' fikom. 38 Jien
nitkellem dak li rajt ma' Missieri: u intom tagħmlu dak li
rajtu ma' missierkom.
39 Weġbuh u qalulu: Missierna Abraham. Ġesù
qalilhom: Kieku intom ulied Abraham, tagħmlu l-egħmejjel
t'Abraham. 40 Iżda issa tfittxu li toqtluni, bniedem li
qalilkom is-sewwa, li smajt minn Alla: dan ma għamlux
Abraham. 41 Intom tagħmlu l-egħmejjel ta' missierkom.
Imbagħad qalulu: Aħna ma twelidnix miż-żina; aħna
Missier wieħed għandna, Alla. 42 Qalilhom Ġesù: Kieku
Alla kien Missierkom, kieku tħobbuni: għax jien minn
għand Alla ħrigt u ġejt; lanqas ma ġejt minn rajja, imma hu
bagħatni. 43 Għaliex ma tifhmux taħditi? Għax ma
tistgħux tisimgħu kelmti. 44 Intom ulied missierkom ix-
xitan, u x-xewqat ta' missierkom tridu tagħmlu. Dak kien
qattiel mill-bidu, u ma qagħadx fis-sewwa, għax m'hemmx
sewwa fih. Meta jgħid gidba, jitkellem minnu nnifsu: għax
hu giddieb, u missier il-gideb. 45 U għax jien ingħidilkom
is-sewwa, ma temmnunix. 46 Min minnkom isibni ħati ta
xi dnub? U jekk ingħid is-sewwa, għaliex ma temmnunix?
47 Min hu minn Alla jisma' kliem Alla: għalhekk intom ma
tisimgħuhomx, għax mintomx minn Alla.
48 Wieġbu imbagħad il-Lhud, u qalulu: Ma ngħidux
aħna sewwa li int Samaritan, u li għandek xitan? 49
Wieġeb Ġesù: Jien m'għandix xitan: iżda nweġġah 'il
Missieri, u intom iżżebilħuni. 50 U jien ma nfittix il-
glorja tiegħi: hemm wieħed li jfittex u jagħmel ħaqq. 51
Tassew, tassew, ingħidilkom: Jekk bniedem iħares kelmti,
qatt ma jara l-mewt. 52 Qalulu mbagħad il-Lhud: Issa

nafu li għandek xitan. Abraham miet, u l-profeti; u int
tgħid: Jekk wieħed iħares kelmti, ma jduq qatt il-mewt.
53 Jaqaw int akbar minn missierna Abraham, li miet? U
l-profeti mietu; min tifhem illi int?
54 Wieġeb Ġesù: Jekk jien infaħħar lili nnifsi, il-foħrija
tiegħi ma hi xejn: hu Missieri li jfaħħarni; li intom tgħidu, li
hu Alla tagħkom: 55 Imma intom ma għaraftuhx; iżda
jien nafu: u kieku ngħid, li ma nafux, inkun bħalkom
giddieb: iżda jien nafu, u nħares kelmtu. 56 Missierkom
Abraham feraħ li jara jumi: u rah, u feraħ. 57 Qalulu
mbagħad il-Lhud: Għad m'għandikx ħamsin sena, u rajt
'l Abraham? 58 Qalilhom Ġesù: Tassew, tassew ingħi-
dilkom: Qabel ma kien Abraham, jien hu.
59 Imbagħad qabdu l-ġebel biex jitfgħuh għalih: imma
Ġesù staħba, u ħareg mit-tempju, billi għadda minn nofshom,
u hekk baqa' sejjer.

9 Hu u għaddej, Ġesù ra raġel għama minn twelidu.
2 U d-dixxipli tiegħu staqsewh, billi qalu: Mgħallem,
min dineb, dar-raġel, jew il-ġenituri tiegħu, biex twieled
għama? 3 Wieġeb Ġesù: La dar-raġel ma dineb, u
lanqas il-ġenituri tiegħu: imma biex l-egħmejjel t'Alla
jidhru fih. 4 Jaħtieġli nagħmel l-egħmejjel ta' dak li
bagħatni, sakemm idum in-nhar: jiġi l-lejl, meta ħadd ma
jista' jaħdem. 5 Sa ma nibqa' fid-dinja, jiena d-dawl tad-
dinja.
6 Wara li tkellem hekk, beżaq fl-art, u għamel it-tajn bil-
bżieq, u dilek għajnejn il-għama bit-tajn, 7 U qallu:
Mur inħasel fil-menqgħa ta' Silwah (li tfisser, Mibgħut).
Mar, mela, u nħasel, u ġie jara. 8 Mela l-ġirien, u dawk li
qabel kienu jarawh għama, qalu: Dan mhux dak li kien
ikun bil-qiegħda jitlob? 9 X'uħud qalu: Dan hu. Oħrajn
qalu: Jixbhu. Iżda hu qal: Jiena hu. 10 Għalhekk
qalulu: Kif kienu miftuħin għajnejk? 11 Wieġeb u qal:

Raġel li jgħidulu Ġesù għamel it-tajn, u dilek għajnejja, u
qalli: Mur fil-menqgħa ta' Silwah, u aħsel: mort u ħsilt, u
ħadt id-dawl. 12 Imbagħad qalulu: Fejn hu dan? Qal:
Ma nafx.
13 U huma ħadu għand il-Fariżej il dak li qabel kien
għama. 14 U kien is-Sibt meta Ġesù għamel it-tajn, u
fetaħlu għajnejh. 15 Imbagħad reġgħu l-Fariżej staqsewh
ukoll kif ħa d-dawl. Qalilhom: Qegħidli t-tajn fuq
għajnejja, u nħsilt, u issa nara. 16 Qalu mela x'uħud mill-
Fariżej: Dal-bniedem mhux minn Alla, għax ma jħarisx is-
Sibt. Oħrajn qalu: Kif jista' jkun li bniedem midneb
jagħmel mirakli bħal dawn? U kien hemm firda bejnie-
thom. 17 Reġgħu qalu lill-għama: Inti xi tgħid għal dak,
li fetaħlek għajnejk? Qal: Hu profeta.
18 Iżda l-Lhud ma emmnux dak li qal fuqu, li kien għama,
u ħa d-dawl, sakemm sejħu l-ġenituri ta' dak li kien ħa
d-dawl. 19 U staqsewhom, billi qalu: Hu dan binkom, li
intom tgħidu li twieled għama? Kif issa jara? 20 Weġbu-
hom il-ġenituri tiegħu, u qalu: Nafu li dan hu t-tifel tagħna,
u li twieled għama: 21 Imma issa biex ġie jara, ma nafux;
jew min fetaħlu għajnejh, ma nafux: għandu żmien; staqsu
lilu: jitkellem hu fuqu nnifsu. 22 Qalu dal-kliem il-
ġenituri tiegħu, għax kienu jibżgħu mil-Lhud: għax dawn
kienu diġà ftiehmu, li jekk xi ħadd jagħrfu li kien Kristu,
jitkeċċa mis-sinagoga. 23 Għalhekk qalu l-ġenituri tiegħu:
Għandu żmien; staqsu lilu.
24 Imbagħad reġgħu sejħu r-raġel li qabel kien għama,
u qalulu: Faħħar 'l Alla: aħna nafu li dal-bniedem hu
midneb. 25 Wieġeb u qal: Jekk hux midneb jew le, ma
nafx: ħaġa waħda naf, illi qabel kont għama, u issa nara.
26 Imbagħad reġgħu qalulu: X'għamillek? Kif fetaħlek
għajnejk? 27 Weġibhom: Għidtilkom diġà, u ma smajtux:
għaliex tridu terġgħu tisimgħu? Tridu intom ukoll issiru
dixxipli tiegħu? 28 Imbagħad għajruh, u qalu: Int
dixxiplu tiegħu; iżda aħna dixxipli ta' Mosè. 29 Aħna

nafu li Alla kellem 'il Mosè: iżda dar-raġel, ma nafux minn
fejn hu.
30 Wieġeb ir-raġel u qalilhom: F'dan qiegħed il-għaġeb,
li intom ma tafux minn fejn hu, u madankollu fetaħli
għajnejja. 31 Issa nafu li Alla ma jismax il-midinbin:
iżda jekk bniedem iqim 'l Alla, u jagħmel ir-rieda tiegħu, lil
dan jisimgħu. 32 Minn mindu bdiet d-dinja qatt ma
nstama' li xi ħadd fetaħ għajnejn wieħed imwieled għama.
33 Kieku dar-raġel ma kienx minn Alla, ma kien jista'-
jagħmel xejn. 34 Wieġbu u qalulu: Int imwieled kollok
dnubiet, u tgħallimna? U bagħtuh 'il barra.
35 Sama' Ġesù li bagħtuh 'il barra; u x'ħin sabu, qallu:
Temmen int f'Bin Alla? 36 Wieġeb u qal: Min hu, Mulej,
biex nemmen fih? 37 U qallu Ġesù: Inti rajtu; hu dak li
qiegħed jitkellem miegħek. 38 U qal: Mulej, nemmen.
U tah qima.
39 U qal Ġesù: Għall-ħaqq ġejt f'din id-dinja, biex dawk
li ma jarawx jaraw; u dawk li jaraw isiru għomja. 40 U
x'uħud mill-Fariżej li kienu miegħu semgħu dal-kliem, u
qalulu: Aħna wkoll għomja? 41 Qalilhom Ġesù: Kieku
kontu għomja, ma kienx ikollkom ebda dnub: imma issa
qegħdin tgħidu: Aħna naraw: għalhekk dnubkom jibqa'.

10
Tassew, tassew ngħidilkom: Min ma jidħolx mill-
bieb fil-maqjel tan-ngħaġ, imma jitla' min-naħa
oħra, dan hu ħalliel u serrieq. 2 Iżda min jidħol mill-bieb
hu r-ragħaj tan-ngħaġ. 3 Lil dan il-bewwieb jiftaħlu; u
n-ngħaġ jisimgħu leħnu: u jsejjaħ in-ngħaġ tiegħu b'isim-
hom, u jmexxihom barra. 4 U meta joħroġ in-ngħaġ
tiegħu, imur quddiemhom, u n-ngħaġ jimxu warajh: għax
jafu leħnu. 5 U barrani ma jmorrux warajh, iżda jaħarbu
minnu: għax ma jagħrfux leħen il-barranin.
6 Din il-parabbla qalilhom Ġesù: iżda huma ma fehmux
x'kien qiegħed igħidilhom.

7 Imbagħad raġa' qalilhom Ġesù: Tassew, tassew,
ingħidilkom; Jien hu l-bieb tan-ngħaġ. 8 Dawk kollha li
ġew qabli huma ħallelin u serreqin: iżda n-ngħaġ ma
semgħuhomx. 9 Jiena hu l-bieb: Jekk wieħed jidħol
minni, isalva, u jidħol u joħroġ, u jsib il-mergħa. 10 Il-
ħalliel ma jiġix, ħlief biex jisraq, u joqtol, u jeqred: jien ġejt
biex ikollhom il-ħajja, u jkollhom iżjed bil-kotra.

11 Jiena hu r-ragħaj it-tajjeb: ir-ragħaj it-tajjeb jagħti
ħajtu għan-ngħaġ. 12 Imma dak li hu mikri, u mhux ir-
ragħaj, li n-ngħaġ m'humiex tiegħu, jara l-lupu ġej, u
jħalli n-ngħaġ u jaħrab: u l-lupu jaqbadhom, u jxerred
in-ngħaġ. 13 Il-mikri jaħrab, għax hu mikri, u ma
jeħux ħsieb in-ngħaġ. 14 Jien hu ir-ragħaj it-tajjeb, u
nagħraf in-ngħaġ tiegħi, u ningħaraf minn dawk li huma
tiegħi. 15 Bħalma l-Missier jagħraf lili, hekk ukoll jien
nagħraf il-Missier: u jien nagħti ħajti għan-ngħaġ. 16 U
għandi ngħaġ oħra, li m'humiex minn dil-merħla: dawn
ukoll jaħtieġli niġborhom, u jisimgħu leħni; u jkun
hemm merħla waħda, u ragħaj wieħed. 17 Għalhekk
iħobbni Missieri, għax nagħti ħajti, biex narġa' neħodha.
18 Hadd ma jeħodhieli, iżda jien nagħtiha minni nnifsi.
Għandi s-setgħa nagħtiha, u għandi s-setgħa narġa' neħodha.
Dan il-kmandament ħadt minn għand Missieri.

19 Reġgħet mela qamet firda fost il-Lhud minħabba dal-
kliem. 20 U ħafna minnhom qalu: Għandu xitan fih, u hu
miġnun; x'intom qegħdin tisimgħuh? 21 Oħrajn qalu:
Dan mhux kliem ta' min għandu xitan. Jista' xitan jiftaħ
għajnejn il-għomja?

22 Kienet il-festa tad-dedikazzjoni f'Ġerusalem, u kienet
ix-xitwa. 23 U Ġesù kien jimxi fit-tempju fil-portku ta'
Salamun. 24 Imbagħad il-Lhud daru miegħu, u qalulu:
Kemm sa ddum tħallina bejn ħalltejn? Jekk int il-Kristu,
għidilna ċar.

25 Weġibhom Ġesù: Għidtilkom u ma temmnux: l-
egħmejjel li nagħmel f'isem Missieri, huma xhieda tiegħi.

26 Iżda intom ma temmnux, għax mintomx min-ngħaġ
tiegħi, bħal ma għidtilkom. 27 In-ngħaġ tiegħi jisimgħu
leħni, u jien nagħrafhom, u jiġu warajja: 28 U jien
nagħtihom il-ħajja ta' dejjem; u ma jintilfu qatt, u lanqas
ebda bniedem ma jaħtafhomli minn idi. 29 Missieri, li
tahomli, hu aqwa minn kulħadd; u ebda bniedem ma jista'
jaħtafhom minn id Missieri. 30 Jiena u Missieri ħaġa waħda.
31 Imbagħad il-Lhud reġgħu qabdu l-ġebel biex
iħaġġruh. 32 Weġibhom Ġesù: Urejtkom ħafna għemejjel
tajba minn Missieri; għal liema għamil minnhom tħaġġ-
runi? 33 Il-Lhud weġbuh' billi qalu: Għal xi għamil
tajjeb ma nħaġġrukx: iżda għad-dagħwa; u għax int,
bniedem, tagħmel lilek nnifsek Alla.
34 Weġibhom Ġesù: Mhux miktub fil-liġi tagħkom:
Jiena għidt: allat intom? 35 Jekk sejħilhom allat, lil
dawk li lilhom ġiet il-kelma t'Alla, u l-iskrittura ma tistax
tkun nieqsa; 36 Tgħidu lil min il-Missier qaddes, u bagħat
fid-dinja: Qiegħed tidgħi; għax għidt: Jien Bin Alla?
37 Jekk ma nagħmilx l-egħmejjel ta' Missieri, temmnunix.
38 Iżda jekk nagħmel, għalkemm ma temmnunix, emmnu
l-egħmejjel: biex tkunu tafu, u temmnu, li l-Missier fija, u
jien fih.
39 Għalhekk reġgħu riedu jaqbduh: iżda ħarġilhom
minn idhom,
40 U raġa' mar in-naħa l-oħra tal-Ġurdan fil-post fejn
Ġwanni għall-ewwel kien igħammed; u baqa' hemm. 41
U ħafna ġew għandu, u qalu: Ġwanni m'għamel ebda
miraklu: iżda dak kollu li Ġwanni qal fuq dal-bniedem kien
minnu. 42 U ħafna hemm emmnu fih.

11 Issa kien hemm wieħed marid, jismu Lażżru, minn
Betanja, mir-raħal ta' Marija u ta' Marta oħtha.
2 (Kienet dik Marija li dilket il-Mulej biż-żejt ifuħ, u mesħitlu
riġlejh b'xagħarha, li ħuha Lażżru kien marid.) 3 Mela

ż-żewġt aħwa bagħtu jgħidulu, billi qalu: Mulej, ara, min
tħobb int marid. 4 Meta Ġesù sama' dan, qal: Dil-
marda mhix għall-mewt, iżda għall-glorja t'Alla, biex l-Iben
t'Alla jkun igglorifikat biha.
5 Issa Ġesù kien iħobb 'il Marta, u 'l oħtha, u 'l Lażżru.
6 Għalhekk meta sama' li kien marid, baqa' jumejn fl-istess
lok fejn kien. 7 Imbagħad wara dan qal lid-dixxipli tiegħu:
Ħa nerġgħu mmorru l-Lhudija. 8 Id-dixxipli tiegħu
qalulu: Mgħallem, il-Lhud m'ilhomx riedu jħaġġruk; u
trid tarġa' tmur hemm?
9 Wieġeb Ġesù: Mhux tnax-il siegħa fih in-nhar? Jekk
wieħed jimxi bi nhar, ma jitfixkilx, għax jara d-dwal ta' did-
dinja. 10 Imma jekk wieħed jimxi bil-lejl, jitfixkel, għax
m'hemmx dawl fih. 11 Dawn il-ħwejjeġ qal hu: u wara
dan qalilhom: Ħabibna Lażżru rieqed; imma mmur, biex
inqajmu mill-irqad.
12 Qalulu imbagħad id-dixxipli: Mulej, jekk hu rieqed,
ifiq. 13 Iżda Ġesù kien qal għall-mewt tiegħu: iżda
huma ħasbu li kien jitkellem fuq l-irqad tan-ngħas. 14
Imbagħad qalilhom Ġesù bla ħabi: Lażżru miet. 15 U
nifraħ minħabba fikom li ma kontx hemm, biex temmnu;
imma ħa mmorru ħdejh. 16 Imbagħad qal Tumas, li
jgħidulu Didimu, lil sħabu d-dixxipli: Ħa mmorru aħna
wkoll, biex immutu miegħu.
17 Imbagħad meta ġie Ġesù, sab li kien diġà ilu erbat
ijiem fil-qabar. 18 Issa Betanja kienet qrib Ġerusalem,
madwar ħmistax-il stadju: 19 U bosta mil-Lhud ġew għand
Marta u Marija, biex ifarrġuhom fuq ħuhom. 20 Imbagħad
Marta, hekk kif semgħet li Ġesù kien ġej, marret u ltaqgħet
miegħu: iżda Marija qagħdet id-dar.
21 Imbagħad Marta qalet 'il Ġesù: Mulej, li kont hawn,
ma mietx ħija. 22 Imma naf, imqar issa, li kulma titlob 'l
Alla, Alla jagħtihulek. 23 Qalilha Ġesù: Ħuk jarġa' iqum.
24 Qaltlu Marta: Naf li jqum fil-qawmien fl-aħħar jum.
25 Qalilha Ġesù: Jiena hu l-qawmien, u l-ħajja: min

jemmen fija, għadilli ikun mejjet, igħix: 26 U kull min
igħix u jemmen fija ma jmut qatt. Temmen dan? 27
Qaltlu: Iwa, Mulej: jien nemmen li int il-Kristu, Bin Alla,
li għandu jiġi fid-dinja.

28 U wara li qalet dan, marret, u sejħet bil-moħbi lil oħtha
Marija, billi qalet: L-Imgħallem hawn, u qiegħed isejjaħlek.
29 U malli semgħet dan, qamet malajr, u ġiet għandu. 30
Issa Ġesù kien għadu ma daħalx ir-raħal, imma kien għadu
fejn iltaqgħet miegħu Marta. 31 Imbagħad il-Lhud li
kienu magħha d-dar, u jfarrġuha, meta raw li Marija qamet
malajr u ħarġet, marru warajha, u bdew igħidu: Sejra
ħdejn il-qabar biex tibki hemm.

32 Imbagħad meta ġiet Marija fejn kien Ġesù, u ratu,
ixteħtet f'riġejh, u qaltlu: Mulej, kieku kont hawn, ħija ma
mietx. 33 Mela meta Ġesù raha tibki, u l-Lhud li ġew
magħha jibku wkoll, tniegħed fl-ispirtu, u kien imqanqal,
34 U qal: Fejn qegħidtuh? Qalulu: Mulej, ejja ara.

35 Ġesù beka.

36 Imbagħad qalu l-Lhud: Ara, kemm kien iħobbu!
37 U x'uħud minnhom qalu: Ma satax dal-bniedem, li
fetaħ għajnejn il-għama, jagħmel li wkoll dar-raġel ma
jmutx?

38 Mela Ġesù, hu u jitniegħed fih innifsu, ġie ħdejn il-
qabar. Dan kien għar, u ġebla mqiegħda fuqu. 39 Qal
Ġesù: Neħħu l-ġebla. Qaltlu Marta oħt il-mejjet: Mulej,
diġà jinten: għax ilu erbat ijiem mejjet. 40 Qalilha Ġesù:
Ma għidtlikx, li, jekk temmen, tara l-glorja t'Alla? 41
Imbagħad neħħew il-ġebla mill-post fejn il-mejjet kien
qiegħed. U Ġesù rafa' għajnejh 'il fuq, u qal: Missier,
niżżikħajr talli smajtni. 42 U jien naf li int dejjem
tismagħni: imma minħabba n-nies li hawn madwari għidt
dan, biex jemmnu li inti bgħattni. 43 U meta tkellem
hekk, għajjat b'leħen qawwi: Lażżru, oħroġ. 44 U ħareġ
il-mejjet, b'idejh u riġlejh marbuta bil-fsieqi: u wiċċu
marbut b'maktur. Qalilhom Ġesù: Ħolluh, u ħalluh imur.

45 Imbagħad ħafna mil-Lhud li ġew għand Marija, u
raw x'kien għamel Ġesù, emmnu fih. 46 Iżda x'uħud
minnhom marru għand il-Fariżej, u qalulhom x'kien
għamel Ġesù.
47 Imbagħad l-qassisin il-kbar u l-Fariżej sejħu l-kunsill,
u qalu: X'nagħmlu? għax dal-bniedem qiegħed jagħmel
ħafna mirakli? 48 Jekk inħalluh hekk, kulħadd jemmen
fih: n jiġu r-Rumani u jeħdulna sew it-tempju tagħna
u kemm 'il ġensna. 49 U wieħed minnhom, jismu Qajfa, li
dik is-sena kien il-qassis il-kbir, qalilhom: Intom ma tafu
xejn, 50 Lanqas taħsbu li jaqblilna, illi jmut bniedem
wieħed għall-poplu, u ma jinqeridx il-ġens kollu. 51 Dan
ma qalux minnu nnifsu; imma billi kien il-qassis il-kbir
f'dik is-sena, ħabbar li Ġesù kellu jmut għal dak il-ġens;
52 U mhux għal dak il-ġens biss, iżda wkoll biex jiġbor
flimkien l-ulied t'Alla li kienu mxerrdin.
53 Imbagħad minn dak in-nhar ftieħmu flimkien li
joqtluh. 54 Għalhekk Ġesù ma baqax jimxi iżjed fid-
dieher qalb il-Lhud; iżda mar minn hemm f'art qrib id-
deżert, f'belt jisimha Efrajm, u baqa' hemm mad-dixxipli
tiegħu.
55 U l-għid tal-Lhud kien qorob: u ħafna telgħu Ġerusa-
lem minn dik l-art qabel il-għid, biex jippurifikaw ruħhom.
56 Imbagħad fittxew 'il Ġesù, u qalu lil xulxin, huma u
qegħdin fit-tempju: X'jidhrilkom, li ma jiġix għall-festa?
57 Issa sew il-qassisin il-kbar u kemm il-Fariżej taw amar,
illi jekk xi ħadd ikun jaf fejn hu, igħid, biex jaqbduh.

12 Imbagħad sitt ijiem qabel il-għid Ġesù ġie Betanja,
fejn kien Lażżru li kien miet, u li hu qajjem mill-
mewt. 2 Ħejjewlu ikla hemm; u Marta kienet taqdi:
iżda Lażżru kien wieħed milli kienu fuq il-mejda miegħu.
3 Imbagħad ħadet Marija libbra żejt ta' nard safi, li jiswa

ħafna, u dilket riġlejn Ġesù, u mesħitlu riġlejh b'xagħarha:
u d-dar imtliet bir-riħa taż-żejt.
4 Imbagħad qal wieħed mid-dixxipli tiegħu, Ġuda
Iskarjota, bin Xmun, li kellu jittradih: 5 Għaliex daż-żejt
ma nbiegħx tliet mitt dinier, u ntgħata lill-foqra? 6 Dan
qalu, mhux għax kien jaħseb għall-foqra; iżda għax kien
ħalliel, u kellu l-borża, u kien iġorr dak li kienu jitfgħu fiha.
7 Imbagħad qal Ġesù: Ħalliha: hija kienet refgħetu għal
jum id-difna tiegħi. 8 Għax il-foqra għandkom dejjem
magħkom; iżda mhux dejjem għandkom lili. 9 Mela
kotra kbira ta' Lhud għarfu li kien hemm: u ġew mhux
minħabba Ġesù biss, iżda wkoll biex jaraw 'il Lażżru, li kien
qajmu mill-imwiet. 10 Iżda l-qassisin il-kbar ftiehmu li
joqtlu wkoll 'il Lażżru; 11 Għax minħabba fih ħafna mil-
Lhud kienu jitilqu, u jemmnu f'Ġesù.
12 L-għada ħafna nies li kienu ġew għall-festa, meta
semgħu li Ġesù kien ġej Ġerusalem, 13 Ħadu friegħi tas-
siġar tal-palm, u ħarġu jilqgħuh, u għajtu: Osanna:
Imbierek is-Sultan ta' Iżrael li ġej f'isem il-Mulej.
14 U Ġesù, meta sab felu, rikeb fuqu; kif inhu miktub:
15 La tibżax, bint Sijon: ara, s-Sultan tiegħek ġej, riekeb
fuq felu ta' ħmara. 16 Dawn il-ħwejjeġ ma fehmuhomx
għall-ewwel id-dixxipli tiegħu: iżda meta Ġesù kien
igglorifikat, ftakru mbagħad li dawn il-ħwejjeġ kienu
miktubin għalih, u li dawn il-ħwejjeġ kienu għamlulu.
17 In-nies mela li kienet miegħu meta sejjaħ 'il Lażżru
mill-qabar, u qajmu mill-imwiet, kienet tagħti xhieda.
18 Minħabba f'hekk in-nies ukoll laqgħuh, għax kienu
semgħu li kien għamel dal-miraklu. 19 Għalhekk qalu
l-Fariżej bejniethom: Taraw kif ma tagħmlu xejn? Ara,
id-dinja marret warajh.
20 U kien hemm xi Griegi fost dawk li kienu telgħu biex
jagħtu qima fil-festa: 21 Dawn mela resqu lejn Filippu, li
kien minn Betsajda tal-Galilija, u talbuh, billi qalu: Sinjur,

nixtiequ naraw 'il Ġesù. 22 Ġie Filippu u qal 'l Indri: u
mbagħad Indri u Filippu qalu 'l Ġesù.
23 U Ġesù wieġeb, billi qal: Waslet is-siegħa, li Bin il-
bniedem ikun igglorifikat. 24 Tassew, tassew, ingħidil-
kom: Jekk qamħa ma taqax fl-art u tmut, tibqa' waħidha:
iżda jekk tmut, tagħmel ħafna frott. 25 Min iħobb 'il
ħajtu jitlifha; u min jobgħod 'il ħajtu f'did-dinja jżommha
għall-ħajja ta' dejjem. 26 Jekk wieħed jaqdini, ħa jimxi
warajja; u fejn inkun jien, hemm ukoll ikun il-qaddej
tiegħi: jekk wieħed jaqdini, lilu jweġġah Missieri. 27 Issa
ruħi mqallba; u x'naqbad ingħid? Missier, eħlisni minn
dis-siegħa: iżda għalhekk jien ġejt għal dis-siegħa. 28
Missier, igglorifika lil ismek. Imbagħad ġie leħen mis-
sema jgħid: U igglorifikajtu, u narġa' nigglorifikah.
29 Għalhekk in-nies li kienet hemm, u semgħet dan, qalet li
kienet ragħda: oħrajn qalu: Kellmu anġlu. 30 Wieġeb
Ġesù, u qal: Mhux minħabba fija ġie dal-leħen, imma
minħabba fikom. 31 Issa hu l-ħaqq ta' did-dinja: issa
l-prinċep ta' did-dinja jinxeħet barra. 32 U jien, jekk
nirtafa' mill-art, niġbed lil kulħadd lejja. 33 Qalu dan,
biex ifisser b'liema mewt kellu jmut.
34 Weġbuh in-nies: Aħna smajna mill-liġi li l-Kristu
jibqa' għal dejjem: u int kif tgħid: Bin il-bniedem għandu
jirtafa'? Min hu dan Bin il-bniedem? 35 Imbagħad
qalilhom Ġesù: Ftit żmien ieħor id-dawl hu magħkom.
Imxu waqt li għandkom id-dawl, biex ma jiġix fuqkom
id-dlam: għax min jimxi fid-dlam ma jafx fejn hu sejjer.
36 Waqt li għandkom id-dawl, emmnu fid-dawl, biex tkunu
wlied id-dawl. Ġesù tkellem dawn il-ħwejjeġ, u telaq, u
nħeba minnhom.
37 Iżda għalkemm għamel ħafna mirakli quddiemhom,
ma emmnux fih: 38 Biex isseħħ il-kelma tal-profeta
Isaija, li qal: Mulej, min emmen dak li xandarna, u lil min
driegħ il-Mulej kien imgħarraf? 39 Għalhekk ma setgħux
jemmnu, għaliex Isaija qal ukoll: 40 Għamielhom għaj-

nejhom, u webbes qalbhom; biex ma jarawx b'għajnejhom,
u lanqas jifhmu b'qalbhom, u jikkonvertu, u jkolli nfej-
jaqhom. 41 Dawn il-ħwejjeġ qal Isaija, meta ra l-glorja
tiegħu, u tkellem fuqu.
42 Madankollu ħafna mill-kbarat emmnu fih; iżda
minħabba l-Fariżej ma kenux jistqarruh, biex ma jitkeċ-
ċewx mis-sinagoga: 43 Għax ħabbew il-glorja tal-bniedem
aktar mill-glorja t'Alla.
44 Għajjat Ġesù u qal: Min jemmen fija, mhux fija
jemmen, iżda f'min bagħatni. 45 U min jara lili jara lil
min bagħatni. 46 Jien ġejt dawl fid-dinja, biex kull min
jemmen fija ma jibqax fid-dlam. 47 U jekk xi ħadd jisma'
kliemi, u ma jemminx, ma nagħmilx ħaqq minnu: għax ma
ġejtx biex nagħmel ħaqq mid-dinja, imma biex insalva
d-dinja. 48 Min iwarrabni, u ma jilqax kliemi, għandu
wieħed li jagħmel ħaqq minnu: il-kliem li jiena għidt, dan
jagħmel ħaqq minnu fl-aħħar jum. 49 Għax jien ma tkel-
limtx minni nnifsi: iżda l-Missier li bagħatni, hu amarni
x'għandi ngħid, u x'għandi nitkellem. 50 U naf li l-amar
tiegħu hu l-ħajja ta' dejjem: għalhekk kulma nitkellem,
kif qalli l-Missier, hekk nitkellem jien.

13 Issa qabel il-festa ta' l-għid, meta Ġesù kien jaf li
waslet is-siegħa tiegħu li għandu jgħaddi minn did-
dinja għal għand il-Missier, billi kien ħabb lil tiegħu li
kienu fid-dinja, baqa' jħobbhom sa' l-aħħar.
2 U wara li spiċċat l-ikla, billi ix-xitan kien diġà daħħal
f'qalb Ġuda Iskarjota, bin Xmun, biex jittradih; 3 Ġesù
kif kien jaf li kollox kien tah il-Missier f'idejħ, u li minn
għand Alla kien ħareġ, u għand Alla kien sejjer; 4 Qam
mill-ikla, qiegħed fil-ġenb ħwejġu; u ħa xugaman, u
tħażżem. 5 Wara dan tafa' l-ilma f'żinġla, u beda jaħsel
riġlejn id-dixxipli, u jimsaħhomlhom bix-xugaman li bih
kien imħażżem.

6 Imbagħad wasal għal Xmun Pietru: u qallu Xmun
Pietru: Mulej, int taħsilli riġlejja? 7 Wieġeb Ġesù, u
qallu: Dak li nagħmel jien int issa ma tafux; iżda tkun
tafu wara. 8 Qallu Pietru: Ma taħsilli riġlejja qatt.
Wieġbu Ġesù: Jekk ma naħslikx, ma jkollokx sehem
miegħi. 9 Xmun Pietru qallu: Mulej, mhux riġlejja biss,
iżda idejja wkoll u rasi. 10 Qallu Ġesù: Min hu maħsul
ma jaħtieġx ħlief li jaħsel riġlejh, iżda hu nadif kollu kemm
hu: intom indaf, iżda mhux ilkoll. 11 Għax kien jaf min
kellu jittradih; għalhekk qal: Mintomx indaf ilkoll.

12 Għalhekk wara li ħaslilhom riġlejhom, u ħa ħwejġu, u
raġa' qagħad bil-qiegħda, qalilhom: Tafu x'għamiltilkom?
13 Intom issejħuli Mgħallem u Mulej; u sewwa tgħidu;
għax hekk jien. 14 Jekk jien mela, il-Mulej u l-Imgħallem
tagħkom, u ħsiltilkom riġlejkom; intom ukoll għandkom
taħslu riġlejn xulxin. 15 Għax jien tajtkom eżempju, biex
bħal ma għamiltilkom jien, hekk tagħmlu intom. 16 Tassew,
tassew, ingħidilkom: Il-qaddej mhux akbar minn sidu;
lanqas min hu mibgħut akbar minn min bagħtu. 17 Jekk
tafu dawn il-ħwejjeġ, ħenjin intom jekk tagħmluhom.

18 Mhux għalikom ilkoll qiegħed ingħid: jiena naf lil
min għażilt: iżda biex isseħħ l-iskrittura: Min jiekol il-
ħobż miegħi rafa' għalija għarqubu. 19 Issa ngħidilkom
qabel ma jiġri, biex, meta jiġri, temmnu li jiena hu. 20
Tassew, tassew, ingħidilkom: Min jilqa' lil min nibgħat
jien, jilqa' lili; u min jilqa' lili jilqa' lil min bagħatni.

21 Meta Ġesù qal hekk, tħawwad fl-ispirtu, u xehed, u
qal: Tassew, tassew, ingħidilkom, li wieħed minnkom
jittradini. 22 Imbagħad id-dixxipli ħarsu lejn xulxin, billi
kienu fid-dubju għal min kien qiegħed igħid. 23 Issa kien
hemm mixħut fuq ħdan Ġesù wieħed mid-dixxipli tiegħu, li
Ġesù kien iħobb. 24 Għemżu mela Xmun Pietru, biex
jistaqsih fuq min kien qiegħed igħid. 25 Hu u jitmejjel fuq
sider Ġesù, dak qallu: Mulej, min hu? 26 Wieġeb Ġesù:
Hu dak, li nagħtih ftieta, wara li nbillha. U wara li bill

il-ftieta, taha 'l Ġuda Iskarjota, bin Xmun. 27 U wara l-
ftieta, daħal fih Satana. Imbagħad Ġesù qallu: Dak li
għandek tagħmel, agħmlu mill-aktar fis. 28 Ħadd minn
dawk li kienu fuq il-mejda ma kien jaf il-għala qallu dan.
29 Għax x'uħud minnhom ħasbu, li billi Ġuda kellu l-
borża, Ġesù qallu: Ixtri dak li naħtieġu għall-festa; jew,
biex jagħti xi ħaġa lill-foqra. 30 X'ħin ħa l-ftieta ħareġ
mill-ewwel: u kien il-lejl.
31 Għalhekk, meta ħareġ, qal Ġesù: Issa hu igglorifikat
Bin il-bniedem, u Alla hu igglorifikat fih. 32 Jekk Alla hu
igglorifikat fih, Alla wkoll jigglorifikah fih innifsu, u dalwakt
jigglorifikah.
33 Uliedi ċ-ċkejknin, ftit ieħor indum magħkom.
Għad tfittxuni: u bħal ma għidt lil-Lhud: Fejn sejjer jien,
intom ma tistgħux tiġu; hekk ingħid lilkom issa. 34
Kmandament ġdid nagħtikom: Li tħobbu lil xulxin; bħal
ma ħabbejtkom jien, ħobbu intom ukoll lil xulxin. 35 B'
dan jagħraf kulħadd li intom dixxipli tiegħi, jekk għandkom
l-imħabba lejn xulxin.
36 Qallu Xmun Pietru: Mulej, fejn sejjer? Wieġbu
Ġesù: Fejn sejjer jien, ma tistax tiġi warajja issa; iżda tiġi
warajja mbagħad. 37 Qallu Pietru: Mulej, għala ma
nistax niġi warajk issa? Nagħti ħajti għalik. 38 Wieġbu
Ġesù: Tagħti ħajtek għalija? Tassew, tassew, ingħidlek:
Ma jiddinx is-serduq, sa ma tiċħadni tliet darbiet.

14 La tħallux qalbkom titħawwad: temmnu f'Alla,
temmnu wkoll fija. 2 F'dar Missieri hemm ħafna
għamajjar: kieku ma kienx hekk, kont ingħidilkom.
Jien sejjer inħejji post għalikom. 3 U jekk immur u nħejji
post għalikom, narġa' niġi, u nilqagħkom għandi; biex fejn
inkun jien, tkunu intom ukoll. 4 U fejn sejjer jien tafu, u
tafu t-triq.

5 Qallu Tumas: Mulej, ma nafux fejn sejjer; u kif
nistgħu nafu t-triq? 6 Qallu Ġesù: Jiena t-triq, u s-
sewwa, u l-ħajja: ħadd ma jiġi għand il-Missier, ħlief bija.
7 Kieku għaraftuni, kontu tagħrfu 'l Missieri wkoll; minn
issa tagħrfuh, u rajtuh.
8 Qallu Filippu: Mulej, urina 'l Missier, u biżżejjed
għalina. 9 Qallu Ġesù: Ilni daż-żmien kollu magħkom, u
għadek ma tafnix, Filippu? Min ra lili ra 'l Missier; u kif
tgħid int mela: Urina 'l Missier? 10 Ma temminx li jien
fil-Missier, u l-Missier fija? Il-kliem li ngħidilkom ma
ngħidux minni nnifsi: iżda l-Missier li jgħammar fija, hu
jagħmel l-egħmejjel. 11 Emmnuni li jien fil-Missier, u
l-Missier fija: jew għalanqas emmnuni minħabba l-egħmejjel
nfushom.
12 Tassew, tassew, ingħidilkom: Min jemmen fija, l-
egħmejjel li nagħmel jien jagħmel hu wkoll; u għemejjel
akbar minn dawn jagħmel; għax jien sejjer għand Missieri.
13 U kulma titolbu f'ismi, dak nagħmel, biex il-Missier
ikun igglorifikat fl-Iben. 14 Jekk titolbuni xi ħaġa f'ismi,
nagħmilha.
15 Jekk tħobbuni, ħarsu l-kmandament tiegħi. 16 U
jien nitlob 'il Missier, u hu jagħtikom Avukat ieħor, biex
jibqa' magħkom għal dejjem; 17 Li hu l-Ispirtu tas-
sewwa, li d-dinja ma tistax tilqa', għax la tarah, u lanqas
tafu: iżda intom tafuh; għax igħammar magħkom, u jkun
fikom. 18 Ma nħallikomx iltiema: niġi għandkom.
19 Ftit ieħor, u d-dinja ma taranix aktar; iżda intom
tarawni: għax jiena ngħix, intom tgħixu wkoll. 20 Dak
in-nhar intom tagħrfu li jiena f'Missieri, u intom fija, u
jiena fikom. 21 Min għandu l-kmandamenti tiegħi, u
jħarishom, dak hu li jħobbni: u min iħobbni jinħabb minn
Missieri, u jiena nħobbu, u nuri lili nnifsi lilu.
22 Qallu Ġuda, mhux l-Iskarjota: Mulej, kif kien li
sejjer turi ruħek lilna, u mhux lid-dinja? 23 Wieġeb Ġesù
u qallu: Jekk wieħed iħobbni, iħares kliemi: u Missieri

jħobbu, u aħna niġu għandu, u ngħammru miegħu. 24 Min
ma jħobbnix ma jħarisx kliemi; u l-kelma li tisimgħu,
mhix tiegħi, iżda tal-Missier li bagħatni.
25 Dawn il-ħwejjeġ għidtilkom, billi għadni magħkom.
26 Imma l-Avukat, li hu l-Ispirtu s-Santu, li l-Missier
jibgħat f'ismi, hu jgħallimkom kollox, u jfakkarkom kulma
għidtilkom.
27 Inħallilkom il-paċi, nagħtikom il-paċi tiegħi: mhux
bħal ma tagħti d-dinja, nagħtikom jien: La tħallux qalbkom
titħawwad, lanqas tħalluha titbeżża'.
28 Smajtu x'għidtilkom: Sejjer, u narġa' niġi għandkom.
Kieku ħabbejtuni, kontu tifirħu, għax għidt: Sejjer għand
Missieri: għax Missieri akbar minni. 29 U għidtilkom issa
qabel ma jiġri; biex, meta jiġri, temmnu.
30 Mn'issa ma nitkellimx aktar magħkom, għax ġej il-
prinċep ta' did-dinja, u fija m'għandu xejn. 31 Iżda biex
id-dinja tagħraf li jiena nħobb il-Missier; u bħal ma amarni
l-Missier, hekk nagħmel. Qumu, nitilqu minn hawn.

15 Jiena d-dielja tas-sewwa, u Missieri l-bidwi. 2 Kull
fergħa fija li ma tagħmilx frott ineħħiha: u kull
fergħa li tagħmel il-frott, isaffiha, biex tagħmel frott aktar.
3 Intom issa ndaf minħabba l-kelma li kellimtkom. 4
Ibqgħu fija, u jiena fikom. Bħalma l-fergħa ma tistax
tagħmel frott minnha nfisha, għajr jekk tibqa' fid-dielja;
hekk intom lanqas tistgħu, għajr jekk tibqgħu fija. 5 Jiena
d-dielja, intom iż-żraġen: Min jibqa fija, u jiena fih, dan
jagħmel ħafna frott: għax mingħajri ma tistgħu tagħmlu
xejn. 6 Jekk wieħed ma jibqax fija, jirtema barra bħal
żarġuna, u jinxef; u jiġimgħuhom in-nies, u jitfgħuhom fin-
nar, u jinħarqu. 7 Jekk tibqgħu fija, u jibqa' kliemi fikom,
titolbu kulma tridu, u jsirilkom. 8 F'dan igglorifikat
Missieri, li tagħmlu ħafna frott; hekk issiru dixxipli tiegħi.

9 Bħal ma ħabbni l-Missier, hekk ħabbejtkom jiena:
ibqgħu fl-imħabba tiegħi. 10 Jekk tħarsu l-kmandamenti
tiegħi, tibqgħu fl-imħabba tiegħi; bħal ma ħarist jien il-
kmandamenti ta' Missieri, u nibqa' fl-imħabba tiegħu.
11 Għidtilkom dawn il-ħwejjeġ, biex il-ferħ tiegħi jibqa'
fikom, u biex l-ferħ tagħkom ikun sħiħ.

12 Dan hu l-kmandament tiegħi: Li tħobbu lil xulxin,
bħal ma ħabbejtkom jiena. 13 Imħabba akbar min din
ħadd ma għandu, li wieħed jagħti ħajtu għall-ħbiebu.
14 Intom ħbiebi, jekk tagħmlu kulma namarkom. 15 Ma
ngħidilkomx aktar qaddejja; għax il-qaddej ma jafx
x'jagħmel sidu: iżda sejjaħtilkom ħbieb; għax kulma smajt
minn għand Missieri għarraftulkom. 16 Mhux intom
ħtartuni, iżda jien ħtartkom, u jien għamiltkom, biex
tmorru u tagħmlu l-frott, u li l-frott tagħkom jibqa': biex
kulma titolbu 'l Missieri f'ismi, jagħtihulkom. 17 Dan
namarkom: li tħobbu lil xulxin.

18 Jekk id-dinja tobgħodkom, tafu li lili bagħditni qabel
bagħditkom. 19 Li kontu tad-dinja, id-dinja kienet tħobb
lil tagħha: iżda billi mintomx tad-dinja, iżda għażiltkom
mid-dinja, għalhekk tobgħodkom id-dinja. 20 Ftakru fil-
kelma li għidtilkom: Il-qaddej mhux akbar minn sidu.
Jekk ippersegwitawni, jippersegwitaw lilkom ukoll; jekk
ħarsu kelmti, iħarsu tagħkom ukoll. 21 Iżda dan kollu
għad jagħmlulkom minħabba ismi, għax ma jafux lil min
bagħatni. 22 Kieku ma ġejtx u kellimthom, ma kienx
ikollhom dnub; iżda issa m'għandhom ebda skuża għad-
dnub tagħhom. 23 Min jobgħod lili jobgħod 'il Missieri
wkoll. 24 Kieku ma għamiltx fosthom l-egħmejjel li ebda
bniedem ieħor ma għamel, ma kienx ikollhom dnub: iżda
issa rawhom, u bagħdu sew lili u kemm 'il Missieri. 25 Iżda
dan ġara, biex iseħħ il-kliem miktub fil-liġi tagħhom:
Bagħduni għal xejn.

26 Imma meta jiġi l-Avukat, li jiena nibgħatilkom minn
għand il-Missier, l-Ispirtu tas-sewwa, li ġej mill-Missier, hu

jixhed għalija: 27 U intom ukoll tixhdu, għax intom
kontu miegħi mill-bidu.

16 Għidtilkom dawn il-ħwejjeġ, biex ma titfixklux.
2 Ikeċċukom mis-sinagogi: iwa, jasal il-waqt, li kull
min joqtolkom jaħseb li qiegħed jaqdi 'l Alla. 3 U dawn
il-ħwejjeġ jagħmlulkom, għax ma jafux u la 'l Missier, u
lanqas lili. 4 Iżda dawn il-ħwejjeġ għidtilkom, biex meta
jasal il-waqt, tiftakru li jiena għidthomlkom. U dawn il-
ħwejjeġ ma għidthomlkomx mill-ewwel, għax kont
magħkom.
5 Iżda issa sejjer għand min bagħatni, u ħadd minkom
ma jistaqsini: Fejn sejjer? 6 Iżda għax għidtilkom dawn
il-ħwejjeġ, is-swied il-qalb imlielkom qalbkom. 7 Madan-
kollu jien ingħidilkom is-sewwa: Jaqblilkom li jien immur:
għax jekk ma nmurx, l-Avukat ma jiġix għandkom; iżda
jekk immur, nibgħatulkom. 8 U meta jiġi hu, juri li
d-dinja għandha ħtija għad-dnub, għall-ħaqq, u għall-
kundanna: 9 Għad-dnub, għax ma emmnux fija; 10
Għall-ħaqq, għax sejjer għand Missieri, u ma tarawnix
iżjed; 11 Għall-kundanna, għax il-prinċep ta' did-dinja hu
ikkundannat.
12 Għad għandi bosta ħwejjeġ x'ingħidilkom, iżda issa
ma tistgħux terfgħuhom. 13 Imma meta jiġi hu, l-Ispirtu
tas-sewwa, imexxikom fis-sewwa kollha: għax hu ma
jitkellimx minnu nnifsu; iżda dak kollu li jisma', dak igħid
hu: u jgħarrfilkom x'għandu jiġi. 14 Hu jigglorifikani:
għax jieħu minn tiegħi, u jgħarrafulkom. 15 Kulma
għandu l-Missier hu tiegħi. Għalhekk għidt: Jieħu minn
tiegħi, u jgħarrafulkom.
16 Ftit ieħor, u ma tarawnix iżjed: u terġa' ftit ieħor, u
tarawni, għax sejjer għand il-Missier. 17 Imbagħad qalu
x'uħud mid-dixxipli tiegħu bejniethom: X'inhu dan li
qiegħed igħidilna: Ftit ieħor, u ma tarawnix iżjed: u terġa'

ftit ieħor, u tarawni: u, Għaliex jien sejjer għand il-
Missier? 18 Għalhekk mela qalu: X'inhu dan li qiegħed
igħid: Ftit ieħor? Ma nistgħux ngħidu x'inhu jgħid.

19 Issa Ġesù għaraf li xtaqu jistaqsuh, u qalilhom:
Qegħdin tistaqsu bejnietkom fuq dak li għidt: Ftit ieħor, u
ma tarawnix: u targa' ftit ieħor, u tarawni? 20 Tassew,
tassew, ingħidilkom: Intom għad tibku u tolfqu; iżda
d-dinja tifraħ: u intom titnikktu, iżda n-niket tagħkom
jinbidel f'ferħ. 21 Mara hi u tiled tkun imnikkta, għax
tkun waslet sigħetha; imma hekk kif tiled it-tarbija, ma
tiftakarx iżjed fl-uġigħ, bil-ferħ li twieled bniedem fid-
dinja. 22 U għalhekk intom issa mnikktnin: iżda għad
narġa' narakom, u qalbkom tifraħ, u l-ferħ tagħkom ħadd
ma jeħodulkom. 23 U dak in-nhar xejn ma tistaqsuni.
Tassew, tassew ingħidilkom: Kulma titolbu 'l Missier
f'ismi, jagħtihulkom. 24 S'issa għadkom ma tlabtu xejn
f'ismi: itolbu, u taqilgħu, biex il-ferħ tagħkom ikun sħiħ.

25 Dawn il-ħwejjeġ għidtilkom bil-qwiel: jiġi ż-żmien
meta ma nkellimkomx iżjed bil-qwiel, iżda ngħarrafkom fuq
il-Missier bid-dieher. 26 U dak inhar titolbu f'ismi: u ma
ngħidilkomx, li nitlob lill-Missier għalikom: 27 Għaliex
il-Missier innifsu jħobbkom, għax intom ħabbejtuni, u
emmintu li jien ħriġt minn għand Alla. 28 Ħriġt minn
għand il-Missier, u ġejt fid-dinja; narġa' nħalli d-dinja, u
mmur għand il-Missier.

29 Id-dixxipli tiegħu qalulu: Ara, issa qiegħed titkellem
ċar, u ma tgħid ebda qawl. 30 Issa nafu li taf kollox, u ma
taħtieġx li wieħed jistaqsik: għalhekk nemmnu li ħriġt minn
għand Alla. 31 Weġibhom Ġesù: Temmnu issa? 32 Ara,
is-siegħa waslet: iwa, issa ġiet, li tixterdu, kull wieħed għal
rasu, u lili tħalluni waħdi; imma miniex waħdi, għax il-
Missier hu miegħi. 33 Dawn il-ħwejjeġ għidtilkom, biex
ikollkom il-paċi fija. Fid-dinja jkollkom in-niket: iżda
qawwu qalbkom; jien irbaħt id-dinja.

17 Dal-kliem tkellem Ġesù, u rafa' għajnejh lejn is-sema,
u qal: Missier, waslet is-siegħa; igglorifika 'l Ibnek,
biex Ibnek jigglorifikak ukoll: 2 Bħal ma tajtu s-setgħa fuq
kull ġisem, biex jagħti l-ħajja ta' dejjem lil dawk kollha li
tajtu. 3 U din hi l-ħajja ta' dejjem, li jagħrfu lilek waħdek
veru Alla, u 'l Ġesù Kristu, li inti bgħatt. 4 Jien igglorifi-
kajtek fuq l-art: temmejt ix-xogħol li tajtni biex nagħmel.
5 U issa, ja Missier, igglorifikani int bik innifsek stess, bil-
glorja li kelli miegħek qabel ma kienet id-dinja.

6 Urejt ismek lill-bnedmin li tajtni mid-dinja: tiegħek
kienu, u inti tajthomli, u huma ħarsu l-kelma tiegħek. 7
Issa għarfu li kulma tajtni hu minn għandek. 8 Għaliex
il-kelmiet li tajtni tajthomlhom; u huma laqgħuhom, u
għarfu tassew illi jiena ħriġt minnek, u emmnu li inti
bgħattni.

9 Jien għalihom nitlob: ma nitlobx għad-dinja; iżda
għal dawk li tajtni; għax huma tiegħek. 10 U kulma hu
tiegħi, tiegħek; u tiegħek, tiegħi; u jien igglorifikat fihom.
11 U issa m'għadnix aktar fid-dinja, iżda dawn huma fid-
dinja, u jien ġej għandek. Missier Qaddis, ħares f'ismek
stess lil dawk li tajtni, biex ikunu ħaġa waħda, bħalna.
12 Meta kont magħhom fid-dinja ħaristhom f'ismek: dawk
li tajtni ħaristhom, u ħadd minnhom ma ntilef, ħlief bin it-
telfien; biex isseħħ l-iskrittura.

13 U issa ġej għandek; u dawn il-ħwejjeġ ingħid fid-
dinja, biex ikollhom fihom infushom mitmum il-ferħ tiegħi.
14 Jien tajthom il-kelma tiegħek; u d-dinja bagħdithom,
għax mhumiex tad-dinja, bħalma jien ukoll miniex tad-
dinja. 15 Ma nitlobx li tneħħihom mid-dinja, iżda biex
tħarishom mill-ħażen. 16 Mhumiex tad-dinja, kif jien
ukoll miniex tad-dinja. 17 Qaddishom fis-sewwa tiegħek:
kelmtek hi s-sewwa. 18 Kif int bgħattni fid-dinja, hekk
jien bgħatthom fid-dinja. 19 U għalihom jien inqaddes
lili nnifsi, biex huma wkoll jitqaddsu fis-sewwa.

20 Iżda mhux biss għalihom nitlob, iżda wkoll għal dawk
li jemmnu fija minħabba kelmithom; 21 Biex ikunu
lkoll ħaġa waħda; bħalma int, Missier, fija, u jiena fik, biex
huma wkoll ikunu fina ħaġa waħda: biex id-dinja temmen
illi int bgħattni. 22 U l-glorja li tajtni tajthielhom; biex
ikunu ħaġa waħda, bħalma aħna wkoll ħaġa waħda:
23 Jiena fihom, u inti fija; biex ikunu mitmumin f'ħaġa
waħda; u biex tagħraf id-dinja li inti bgħattni, u ħabbejthom, bħal ma ħabbejt lili.

24 Missier, irrid illi dawk ukoll, li inti tajtni, ikunu
miegħi fejn inkun jien; biex jaraw il-glorja tiegħi, li inti
tajtni: għax ħabbejtni qabel tisjis id-dinja.

25 Ja Missier ġust, id-dinja ma għarfitikx; iżda jien
għaraftek, u dawn għarfu li inti bgħattni. 26 U għarrafthom ismek, u nibqa' ngħarrfu: biex l-imħabba li biha
ħabbejtni tkun fihom, u jiena fihom.

18 Wara li qal dal-kliem, Ġesù ħareġ mad-dixxipli
tiegħu għan-naħa l-oħra ta' wied Qedron, fejn kien
hemm ġnien, li fih daħal hu, u d-dixxipli tiegħu.

2 Ġuda wkoll, li ittradih, kien jaf il-post: għax Ġesù
kiem imur ta' spiss hemm mad-dixxipli tiegħu. 3 Għalhekk
Ġuda, wara li ħa qatgħa suldati u għases minn għand il-qassisin il-kbar u l-Fariżej, ġie hemm bil-fanali, u t-torċi, u
l-armi.

4 Mela Ġesù, billi kien jaf dak kollu li kellu jiġi fuqu,
ħareġ, u qalilhom: Lil min qegħdin tfittxu? 5 Weġbuh:
Lil Ġesù ta' Nazzaret. Qalilhom Ġesù: Jiena hu. U Ġuda
wkoll, li ittradih, kien magħhom. 6 Mela malli qalilhom:
Jiena hu; marru lura, u waqgħu ma' l-art.

7 Imbagħad raġa' staqsiehom: Lil min qegħdin tfittxu?
U huma qalu: Lil Ġesù ta' Nazzaret. 8 Wieġeb Ġesù:
Għidtilkom li jiena hu: jekk mela qegħdin tfittxu lili, ħallu

lil dawn imorru: 9 Biex iseħħ il-kliem, li qal: Minn dawk
li tajtni, ma tlift lil ħadd.

10 Imbagħad Xmun Pietru li kellu sejf siltu, u darab il-
qaddej tal-qassis il-kbir, u qatagħlu widintu l-leminija.
L-isem tal-qaddej kien Malku. 11 Imbagħad qal Ġesù 'l
Pietru: Daħħal sejfek fil-għant: il-kies li tani Missieri ma
nixorbux?

12 Imbagħad il-qatgħa tas-suldati u l-kaptan u l-għases
tal-Lhud ħadu 'l Ġesù, u rabtuh, 13 U ħaduh għand Anna
l-ewwel; għax kien ħaten Qajfa, li kien il-qassis il-kbir ta'
dik is-sena. 14 Issa Qajfa kien dak, li ta parir lil-Lhud, li
kien jaqbel li bniedem wieħed imut għall-poplu.

15 U Xmun Pietru mar wara Ġesù; u hekk għamel
dixxiplu ieħor: dan id-dixxiplu kien magħruf mill-qassis il-
kbir, u daħal ma' Ġesù fil-palaz tal-qassis il-kbir. 16 Iżda
Pietru baqa' barra fil-bieb. Imbagħad ħareġ dak id-
dixxiplu l-ieħor, li kien magħruf mill-qassis il-kbir, u kellem
lill-qaddejja tal-bieb, u daħħal 'il Pietru. 17 Imbagħad
qalet il-qaddejja tal-bieb 'il Pietru: Jaqaw inti wkoll wieħed
mid-dixxipli ta' dal-bniedem? Qal: Miniex. 18 U l-
qaddejja u l-għases kienu hemm bil-wieqfa, billi kienu
qabbdu nar; għax kien il-ksieħ; u kienu jissaħħnu: u Pietru
kien bil-wieqfa magħhom, u jissaħħan.

19 Imbagħad il-qassis il-kbir staqsa 'l Ġesù fuq id-dixxipli
tiegħu, u fuq it-tagħlim tiegħu. 20 Wieġbu Ġesù: Jien
kellimt lid-dinja bid-dieher; jien dejjem għallimt fis-
sinagoga, u fit-tempju, fejn jinġabru dejjem il-Lhud; u xejn
ma tkellimt bil-moħbi. 21 Għaliex tistaqsini? Staqsi lil
dawk li semgħuni, fuqiex kellimthom: ara, huma jafu
x'għidt jien.

22 U malli qal hekk, wieħed mill-għases li kien hemm ta
daqqa ta' ħarta 'l Ġesù, u qal: Hekk twieġeb lill-qassis il-
kbir? 23 Wieġbu Ġesù: Jekk ħażin tkellimt, agħti
xhieda tal-ħażen: iżda jekk tajjeb, għaliex issawwatni?

24 Issa Anna kien bagħtu marbut għand Qajfa l-qassis
il-kbir.

25 U Xmun Pietru kien bil-wieqfa jissaħħan. Mela
qalulu: Int mintix ukoll wieħed mid-dixxipli tiegħu?
Ċaħad, u qal: Miniex. 26 Qal wieħed mill-qaddejja tal-
qassis il-kbir, li kien qarib ta' dak li Pietru qatagħlu
widintu: Ma rajtikx jien fil-ġnien miegħu? 27 Imbagħad
raġa' ċaħad Pietru; u minnufih is-serduq idden.

28 Imbagħad ħadu 'l Ġesù minn għand Qajfa għall-
pretorju: u kien fil-għodu: u huma ma daħlux fil-pretorju,
biex ma jitniġġsux; iżda biex ikunu jistgħu jieklu l-għid.
29 Pilatu mbagħad ħareġ barra fejnhom, u qal: Liema
akkuża ġġibu kontra dal-bniedem? 30 Wieġbu u qalulu:
Kieku ma kienx raġel ta' ħsara, ma konniex nagħtuh
f'idejk. 31 Qalilhom imbagħad Pilatu: Ħuduh intom, u
għamlu ħaqq minnu skond il-liġi tagħkom. Il-Lhud mela
qalulu: Aħna ma nistgħux skond il-liġi noqtlu 'l ħadd:
32 Biex iseħħ il-kliem ta' Ġesù, li qal, biex juri b'liema
mewta kellu jmut.

33 Imbagħad Pilatu raġa' daħal fil-pretorju, u sejjaħ 'il
Ġesù, u qallu: Int is-Sultan tal-Lhud? 34 Wieġbu Ġesù:
Qiegħed tgħid dan minnek innifsek, jew oħrajn qaluhulek
fuqi? 35 Wieġeb Pilatu: Mela jiena Lhudi? Ġensek stess
u l-qassisin il-kbar tawk f'idejja: x'għamilt? 36 Wieġeb
Ġesù: Is-saltna tiegħi mhix ta' did-dinja: kieku ta' did-
dinja kienet is-saltna tiegħi, il-qaddejja tiegħi kienu jissieltu,
biex ma ningħatax f'idejn il-Lhud: imma issa s-saltna
tiegħi mhix ta' hawn. 37 Għalhekk qallu Pilatu: Mela
int sultan? Ġesù wieġeb: Int tgħid li jien sultan. Jien
twelidt għalhekk, u għalhekk ġejt fid-dinja, biex nixhed
lis-sewwa. Kull min hu mis-sewwa jisma' leħni.

38 Qallu Pilatu: X'inhi s-sewwa? U wara li qal dan,
raġa' ħareġ fejn il-Lhud, u qalilhom: Jien ma nsib ebda
ħtija fih. 39 Imma intom għandkom drawwa, li neħlisilkom
wieħed fil-għid: tridu mela li neħlisilkom is-Sultan tal-

Lhud? 40 Imbagħad ilkoll reġgħu għajtu, billi qalu:
Mhux lil dar-raġel, imma 'l Barabba. Issa Barabba kien
ħalliel.

19 Imbagħad mela Pilatu ħa 'l Ġesù, u sawtu. 2 U
s-suldati dafru kuruna tax-xewk, u qegħduha fuq
rasu, u libbsuh libsa tal-porpra. 3 U qalu: Is-sliem,
Sultan tal-Lhud! U tawh bil-ħarta.
4 U Pilatu raġa' ħareġ barra, u qalilhom: Ara, sa
nġibulkom barra, biex tkunu tafu li ma nsib ebda ħtija fih.
5 Ħareġ imbagħad Ġesù, liebes il-kuruna tax-xewk, u
l-libsa tal porpra. U Pilatu qalilhom: Araw il-bniedem!
6 Meta mela l-qassisin il-kbar u l-għases rawh, għajtu,
billi qalu: Sallbu, sallbu. Pilatu qalilhom: Ħuduh, u
sallbuh: għax jien fih ma nsib ebda ħtija. 7 Weġbuh il-
Lhud: Aħna għandna liġi, u skond il-liġi għandu jmut,
għax għamel lilu nnifsu Bin Alla.
8 Meta mela Pilatu sama' dal-kliem, aktar beża'; 9 U
raġa' daħal fil-pretorju, u qal 'il Ġesù: Min fejn int?
Imma Ġesù ma tahx tweġiba. 10 Qallu mbagħad Pilatu:
Ma tkellimnix? Ma tafx li jien għandi s-setgħa li nsallbek,
u s-setgħa li nitilqek? 11 Wieġeb Ġesù: Ma kien ikollok
ebda setgħa fuqi, li ma kienx mogħti lilek min fuq: għalhekk
min tani f'idejk għandu dnub akbar. 12 U minn dak il-ħin
Pilatu fittex biex jeħilsu: imma l-Lhud għajtu, billi qalu:
Jekk teħles lil dar-raġel, mintix ħabib ta' Ċesri: kull min
jagħmel lilu nnifsu sultan jitkellem kontra Ċesri.
13 Mela meta Pilatu sama' dal-kliem, ġieb barra 'l Ġesù,
u qagħad fuq it-tribunal f'lok li jgħidulu ċ-Ċangar, imma
bil-Lhudi, Gabbatha. 14 U kien nhar it-tħejjija tal-għid, u
madwar is-sitt siegħa: u qal lil-Lhud: Araw is-Sultan
tagħkom! 15 Imma huma għajtu: Neħħih, neħħih, sallbu.
Qalilhom Pilatu: Insallab is-sultan tagħkom? Weġbuh
il-qassisin il-kbar: M'għandniex sultan ħlief 'il Ċesri.

16 Imbagħad mela tahulhom f'idejhom biex ikun imsallab.
U ħadu 'l Ġesù, u marru bih.
17 U hu, imgħobbi bis-salib tiegħu, ħareġ lejn post
igħidulu l-Qorriegħa, bil-Lhudi Golgota, 18 Fejn sallbuh,
u miegħu tnejn oħra, wieħed kull naħa, u Ġesù fin-nofs.
19 U kiteb Pilatu titlu, u qiegħdu fuq is-salib. U t-
titlu kien: ĠESÙ TA' NAZZARET, SULTAN IL-LHUD.
20 Mela ħafna mil-Lhud imbagħad qraw dat-titlu: għax
il-post fejn kien imsallab Ġesù kien qrib il-belt, u kien
miktub bil-Lhudi, u bil-Grieg, u bil-Latin. 21 Imbagħad
il-qassisin il-kbar tal-Lhud qalu 'l Pilatu: La tiktibx: Sultan
il-Lhud; imma li hu qal: Jiena Sultan tal-Lhud.
22 Wieġeb Pilatu: Li ktibt, ktibt.
23 Imbagħad is-suldati, wara li sallbu 'l Ġesù, ħadu
lbiesu, u għamlu erba' ishma, sehem għal kull suldat; u
t-tunika tiegħu wkoll: issa it-tunika kienet bla ħjata,
minsuġa minn fuq s'isfel. 24 Għalhekk qalu bejniethom:
Ma nċartuhiex, iżda nitfgħu x-xorti fuqha, lil min tmiss:
biex isseħħ l-iskrittura, li tgħid: Qasmu ħwejġi bejniethom,
u fuq libsti tefgħu x-xorti. Dan mela għamlu s-suldati.
25 Issa ħdejn is-salib ta' Ġesù kien hemm ommu, u oħt
ommu, Marija mart Kleopa, u Marija Maddalena. 26
Mela meta Ġesù ra lil ommu, u d-dixxiplu li kien iħobb
wieqaf hemm, qal lil ommu: Mara, ara ibnek! 27
Imbagħad qal lid-dixxiplu: Ara ommok! U minn dik is-
siegħa d-dixxiplu ħadha għandu.
28 Wara dan, billi kien jaf Ġesù li kollox issa kien
mitmum, biex isseħħ l-iskrittura, qal: Għandi l-għatx.
29 Issa kien hemm kies mimli bil-ħall: u mlew sponża bil-
ħall, u qegħduha fuq qasba taż-żuf, u ressquhielu lejn
fommu. 30 Mela meta ħa l-ħall, Ġesù qal: Kollox
mitmum; u mejjel rasu, u radd ruħu.
31 Għalhekk il-Lhud, billi kienet it-tħejjija, biex l-iġsma
ma jibqgħux fuq is-salib nhar ta' Sibt (għax dak s-Sibt kien
jum kbir,) talbu 'l Pilatu biex jitkissru saqajhom, u biex

jitneħħew. 32 Imbagħad ġew is-suldati, u kissru saqajn
l-ewwel wieħed, u ta' l-ieħor li kien imsallab miegħu.
33 Iżda meta ġew għal Ġesù, u raw li kien diġà miet, ma
kissrux saqajh: 34 Iżda wieħed mis-suldati nifidlu ġenbu
bil-lanza, u minnufih ħareġ demm u ilma. 35 U dak li ra
dan xehed, u x-xhieda tiegħu hija minnha: u hu jaf li
qiegħed igħid is-sewwa, biex intom temmnu. 36 Għax
dawn il-ħwejjeġ ġraw, biex isseħħ l-iskrittura: Għadma
minnu ma tinkisirx. 37 U skrittura oħra tgħid ukoll:
Iħarsu lejn dak li nifdu.
38 U wara dan Ġużepp minn Arimateja, billi kien
dixxiplu ta' Ġesù, iżda bil-moħbi minħabba fil-biża' tal-
Lhud, talab 'il Pilatu biex ineħħi il-ġisem ta' Ġesù: u Pilatu
ħallieh. Għalhekk ġie, u ħa l-ġisem ta' Ġesù. 39 U ġie
wkoll Nikodemu, li kien mar bil-lejl l-ewwel darba għand
Ġesù, u ġieb taħlita ta' morr u sabbara, madwar mitt
libbra. 40 Ħadu mbagħad il-ġisem ta' Ġesù, u kebbuh fi
bċejjeċ tal-għażel bil-ħwawar, kif inhi d-drawwa tal-Lhud
biex jidfnu.
41 Issa fil-post fejn kien imsallab kien hemm ġnien; u
fil-ġnien qabar ġdid, li ħadd qatt ma kien għadu tqiegħed
fih. 42 Hemm mela qiegħdu 'l Ġesù minħabba l-jum tat-
tħejjija tal-Lhud; għax il-qabar kien fil-qrib.

20 L-ewwel jum tal-ġimgħa Marija Maddalena ġiet
kmieni, meta kien għadu d-dlam, fejn il-qabar, u rat
il-ġebla mneħħija mill-qabar. 2 Imbagħad marret tiġri, u
ġiet għand Xmun Pietru, u għand id-dixxiplu l-ieħor, li
Ġesù kien iħobb, u qaltilhom: Ħadu l-Mulej mill-qabar, u
ma nafux fejn qegħduh.
3 Mela ħareġ Pietru, u dak id-dixxiplu l-ieħor, u ġew fejn
il-qabar. 4 U bdew jiġru t-tnejn flimkien: u d-dixxiplu
l-ieħor għaddieh 'il Pietru, u wasal l-ewwel ħdejn il-qabar.
5 U hu u jitmejjel, u jħares ġewwa, ra l-bċejjeċ tal-għażel

mixħutin; imma ma daħalx. 6 Imbagħad wasal Xmun
Pietru li kien warajh, u daħal fil-qabar, u ra l-bċejjeċ
tal-għażel mixħutin, 7 U l-maktur, li kien fuq rasu, mhux
qiegħed mal-bċejjeċ tal-għażel, iżda mkebbeb f'ġenb
għalih. 8 Imbagħad daħal id-dixxiplu l-ieħor ukoll, li
laħaq l-ewwel ħdejn il-qabar, u ra, u emmen. 9 Għax
kienu għadhom ma jafux l-iskrittura, li kellu jqum mill-
imwiet. 10 Imbagħad id-dixxipli reġgħu marru lejn
darhom.
11 Iżda Marija qagħdet barra mill-qabar tibki: u hija u
tibki, tmejlet, u ħarset fil-qabar; 12 U rat żewġ anġli
lebsin abjad bil-qiegħda, il-wieħed fir-ras, u l-ieħor fir-
riġlejn, fejn kien qiegħed il-ġisem ta' Ġesù. 13 U qalulha:
Mara, għax qiegħda tibki? Qaltilhom: Għax ħadu 'l
Mulejja, u ma nafx fejn qegħduh.
14 U meta qalet hekk, daret lura, u rat 'il Ġesù wieqaf, u
ma kenitx taf li Ġesù. 15 Qalilha Ġesù; Mara, għax
qiegħda tibki? Lil min qiegħda tfittex? Billi ħasbet li
kien il-ġardinar, qaltlu: Sinjur, jekk int ġarrejtu minn
hawn, għidli fejn qegħidtu, u jiena nieħdu. 16 Qalilha
Ġesù: Marija. Daret, u qaltlu: Rabboni; jiġifieri,
Mgħallem.
17 Ġesù qalilha: La tmissnix; għax għadni ma tlajtx
għand Missieri: iżda mur għand ħuti, u għidilhom: Jien
tiela' għand Missieri, u Missierkom; Alla tiegħi, u Alla
tagħkom. 18 Marija Maddalena ġiet u qalet lid-dixxipli li
kienet rat il-Mulej, u li qalilha dawn il-ħwejjeġ.
19 Imbagħad dak in-nhar stess fil-għaxija, li kien l-ewwel
jum tal-ġimgħa, meta l-bibien ta' fejn kienu miġmugħin
id-dixxipli kienu magħluqin minħabba l-biża' tal-Lhud, ġie
Ġesù u qagħad fin-nofs, u qalilhom: Il-paċi magħkom.
20 U meta qal hekk, uriehom idejh u ġenbu. Ferħu
mbagħad id-dixxipli, meta raw il-Mulej.
21 Raġa' qalilhom Ġesù: Il-paċi magħkom: bħal ma
bagħatni Missieri, hekk nibgħat lilkom. 22 U meta qal

dan, nefaħ fuqhom, u qalilhom: Ħudu l-Ispirtu s-Santu:
23 Lil min taħfru d-dnubiet, jinħafrulhom: u lil min
iżżommuhom, jinżammu.
24 Imma Tumas, wieħed mit-tnax, li jgħidulu Didimu,
ma kienx magħhom meta ġie Ġesù. 25 Għalhekk
qalulu d-dixxipli l-oħra: Rajna l-Mulej. Iżda dak
qalilhom: Jekk ma narax f'idejh il-marka ta' l-imsiemer, u
nqiegħed sebgħi fejn kienu l-imsiemer, u ndaħħal idi
f'ġenbu, ma nemminx.
26 U wara tmint ijiem id-dixxipli tiegħu reġgħu kienu
qegħdin ġewwa, u Tumas magħhom: imbagħad ġie Ġesù,
waqt li l-bibien kienu magħluqin, u qagħad fin-nofs, u qal:
Il-paċi magħkom. 27 Imbagħad qal 'il Tumas: Ġib
sebgħek hawn, u ara idejja; u ġib idek, u daħħalha f'ġenbi;
u la tkunx bla fidi, iżda emmen. 28 U Tumas wieġeb u
qallu: Mulejja, u Alla tiegħi. 29 Qallu Ġesù: Tumas,
għax rajtni, emmint: imberkin dawk li ma rawx, u madan-
kollu emmnu.
30 U tassew ħafna mirakli oħra għamel Ġesù quddiem
id-dixxipli tiegħu, li ma nkitbux f'dan il-ktieb: 31 Imma
dawn inkitbu, biex temmnu li Ġesù hu l-Kristu, Bin Alla;
u biex billi temmnu, ikollkom il-ħajja f'ismu.

21

Wara dawn il-ħwejjeġ raġa' Ġesù wera ruħu lid-
dixxipli ħdejn il-baħar tat-Tiberija; u wera ruħu
hekk. 2 Kienu flimkien Xmun Pietru, u Tumas, li
jgħidulu Didimu, u Natanael minn Kana tal-Galilija, u
wlied Żebedew, u tnejn oħra mid-dixxipli tiegħu. 3
Qalilhom Xmun Pietru: Sejjer nistad. Qalulu: Niġu
aħna wkoll miegħek. Ħarġu, u telgħu fuq dgħajsa
minnufih; u dak il-lejl ma qabdu xejn.
4 Imma malli kien sebaħ, Ġesù kien wieqaf ix-xatt:
iżda d-dixxipli ma kenux jafu li kien Ġesù. 5 Imbagħad
qalilhom Ġesù: Uliedi, għandkom x'tieklu? Weġbuh:

Le. 6 U qalilhom: Itfgħu x-xibka n-naħa tal-lemin tad-
dgħajsa, u ssibu. Tefgħu mela, u ma setgħux issa jiġbduha
minħabba fil-kotra tal-ħut.

7 Għalhekk dak id-dixxiplu li Ġesù kien iħobb, qal ’il
Pietru: Hu l-Mulej. Issa meta Xmun Pietru sama’ li kien
il-Mulej, libes il-libsa, (għax kien għarwien,) u ntafa’ l-baħar.
8 U d-dixxipli l-oħra ġew f’dgħajsa żgħira; (għax ma kenux
bogħod mill-art, iżda qisu xi mitejn driegħ) jiġbdu x-xibka
bil-ħut.

9 Kif niżlu l-art, raw hemm nar tal-ġamar, u ħuta
mqiegħda fuqu, u ħobż. 10 Qalilhom Ġesù: Ġibu mill-
ħut li qbadtu issa. 11 Tala’ Xmun Pietru, u ġibed ix-xibka
l-art mimlija b’mija u tlieta u ħamsin ħuta kbira: u għal-
kemm kien hemm ħafna, x-xibka ma nqasmitx.

12 Qalilhom Ġesù: Ejjew u kulu. U ħadd mid-
dixxipli ma kellu ħila jistaqsih: Min int? billi kienu jafu li
kien il-Mulej. 13 Ġie mbagħad Ġesù, u ħa l-ħobż, u
tahom, u hekk ukoll il-ħut. 14 Din kienet issa t-tielet darba
li Ġesù wera lilu nnifsu lid-dixxipli tiegħu, wara li qam mill-
imwiet.

15 Mela wara li kielu, Ġesù qal ’il Xmun Pietru: Xmun,
bin Ġwann, tħobbni aktar minn dawn? Qallu: Iwa, Mulej;
int taf li nħobbok. Qallu: Irgħa l-ħrief tiegħi. 16 Raġa’
qallu t-tieni darba: Xmun, bin Ġwann, tħobbni? Qallu:
Iwa, Mulej: int taf li nħobbok. Qallu: Irgħa n-ngħaġ
tiegħi. 17 Raġa’ qallu għat-tielet darba: Xmun, bin
Ġwann, tħobbni? Għela Pietru għax għat-tielet darba
qallu: Tħobbni? U qallu: Mulej, int taf kollox; int taf
li jien inħobbok. Qallu Ġesù: Irgħa in-nagħaġ tiegħi.
18 Tassew, tassew ingħidlek: Meta kont żagħżugħ, kont
titħażżem, u kont tmur fejn trid: imma meta tixjieħ, tiftaħ
idejk, u ħaddieħor iħażżmek, u jieħdok fejn ma tridx.
19 U dan qalu, biex ifisser b’liema mewt kellu jigglorifika ’l
Alla. U meta qal dan, qallu: Ejja warajja.

20 Imbagħad Pietru, meta dar, ra d-dixxiplu li kien iħobb
Ġesù ġej wara; dak li waqt l-ikla tmejjel fuq sidru, u qal:
Mulej min hu li sa jittradik? 21 Malli Pietru rah qal 'il
Ġesù: Mulej, u dal-bniedem x'jagħmel? 22 Qallu Ġesù:
Jekk irridu jibqa' sa ma niġi, x'inhu dan għalik? int imxi
warajja.

23 Imbagħad ħarġet fost l-aħwa x-xniegħa, li dak
id-dixxiplu ma jmutx: Imma Ġesù ma qallux: Ma jmutx;
iżda: Jekk irridu jibqa' sa ma narġa niġi, x'inhu dan
għalik?

24 Dan hu d-dixxiplu li jixhed fuq dawn il-ħwejjeġ, u
kitibhom: u nafu li x-xhieda tiegħu hi minnha.

25 U hemm ukoll ħafna ħwejjeġ oħra li għamel Ġesù, li,
kieku kellhom jinkitbu waħda waħda, naħseb li lanqas
id-dinja nfisha ma tista' tesa' l-kotba li jinkitbu. Amen.